

Església de Tarragona

**Butlletí Oficial
de l'Arquebisbat**

Núm. 11

Novembre 2012

ESGLÉSIA DE TARRAGONA

BUTLLETÍ OFICIAL DE L'ARQUEBISBAT

11

Tarragona, novembre de 2012
3a època. Núm. 470

Secció oficial

Sr. Arquebisbe

Decret d'aprovació del Protocol del Museu Bíblic Tarraconense	435
Decret d'aprovació de la proposta de modificació parcial dels Estatuts de l'Agrupació de Confraries i Germanats de Setmana Santa de Valls	435
Disposició per la qual es determinen les condicions per a rebre el do de la indulgència plenària amb motiu de l'Any de la fe ..	436
Homilia en l'obertura de l'Any de la fe a l'arxidiòcesi	438
Homilia en l'ordenació diaconal de Joan M. Anglès Batet	440
Parlament en la inauguració del curs 2012-2013 de l'INSAF.....	443
<i>Als Quatre Vents</i>	
419. La prova de fe més convincent.....	446
420. Els sants, testimonis de Crist	447
421. Una dona en l'origen del Domund.....	448
422. Dos dies molt especials	449
Activitats del mes d'octubre.....	450

Secretaria General i Cancelleria

Nomenaments de delegats i directors de secretariats diocesans.	455
Nomenaments del mes d'octubre	457
Temes tractats en la reunió n. 251 del Consell Episcopal.....	458
Temes tractats en les reunions n. 252, 253 i 254 del Consell Episcopal.....	458
Temes tractats en la reunió n. 255 del Consell Episcopal.....	459

Museu Bíblic Tarraconense

Protocol del Museu Bíblic Tarraconense.....	459
---	-----

Secció documental

Sant Pare

Missatge per a la Jornada Mundial de Pregària per les Vocacions 2013.....	465
---	-----

Sínode dels Bisbes

Homilia del Sant Pare en l'eucaristia d'obertura del Sínode dels Bisbes i proclamació com a doctors de l'Església de Sant Joan d'Àvila i de santa Hildegarda de Bingen	468
Missatge de la XIII Assemblea General Ordinària del Sínode de Bisbes en la conclusió del Sínode.....	471
Homilia del Sant Pare en l'eucaristia de clausura del Sínode	483

Any de la fe

Homilia del Sant Pare en l'eucaristia d'obertura.....	485
Reflexions a l'entorn del concili Vaticà II (audiència del 10 d'octubre)	489
L'Any de la fe. Introducció (audiència del 17 d'octubre)	491
Què és la fe (audiència del 24 d'octubre)	494
La fe de l'Església (audiència del 31 d'octubre).....	497

Conferència Episcopal Tarraconense

Comunicat de la reunió n. 204	499
Nota davant les eleccions al Parlament de Catalunya.....	500

Secció de notes i comunicacions

VI Jornades de formació per a catequistes.....	502
Espai Vocacional	502
II Jornada Esportiva i Formativa per a Escolans.....	502
I Jornada Diocesana de Pastoral de la Salut	502

(72 p.)

Redacció i Administració: Pla de Palau, 2. Telèfon: 977 23 34 12. 43003 Tarragona

Portada: Claustre de Sant Pau del Seminari Pontifici de Tarragona i detall de la capella romànica de Sant Pau

Fotografia: Santi Grimau

Dip. Legal: T. 2 - 1958

Indústries Gràfiques Gabriel Gibert. C/ Cartagena, 12. Tel. 977 22 45 58. 43004 Tarragona

Composició i muntatge del text: Secretaria General i Cancelleria

Publicitat: Arquebisbat de Tarragona - Secretaria General - Tel. 977 23 34 12 ext. 212 (Montserrat)

Sr. Arquebisbe

DECRET

de 9 d'octubre de 2012, pel qual s'aprova el Protocol del Museu Bíblic Tarraconense

Vista la proposta que el director del Museu Bíblic Tarraconense va enviar en data de 26 de setembre de 2012, de Protocol definitiu del Museu Bíblic Tarraconense,

Estudiat pel Consell Episcopal en la seva reunió n. 251, de 2 d'octubre de 2012, el qual va fer unes esmenes que han estat incorporades convenientment al text,

PEL PRESENT DECRET aprovo el Protocol del Museu Bíblic Tarraconense (cf. p. 459 d'aquest BUTLLETÍ), pel qual es regirà el funcionament d'aquesta institució diocesana.

† Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Ho decreta i signa l'Excm. i Rvdm. Sr. Arquebisbe de Tarragona.
Davant meu,

Rosalia Gras Minguella
Secretària general i cancellera

DECRET

de 9 d'octubre de 2012, pel qual s'aprova la proposta de modificació parcial dels Estatuts de l'Agrupació de Confraries i Germandats de la Setmana Santa a Valls

Vista la sol·licitud presentada pel president de l'Agrupació de Confraries i Germandats de la Setmana Santa a Valls, de 20 d'abril de 2012, en què sol·licita l'aprovació dels Estatuts de la susdita Associació modificats, que havien estat aprovats per l'assemblea celebrada el dia 16 d'abril de 2012,

Atès l'informe del ministeri fiscal per a l'estudi d'estatuts i reglaments d'associacions, fundacions i altres entitats o organismes eclesials, de 6 de juny de 2012,

Atès que la redacció dels nous Estatuts presentats posteriorment, en data de 27 de setembre de 2012, està esmenada d'acord amb les indicacions que els havia tramès la Secretaria General i Cancelleria de l'Arquebisbat en data de 26 de juny de 2012 a partir de les observacions que havia fet el ministeri fiscal,

PEL PRESENT DECRET aprovo els Estatuts modificats de l'Agrupació de Confraries i Germandats de la Setmana Santa a Valls, que afecta els articles 3 (membres), 4 (funcions de la Junta Directiva), i els articles afegits amb els números 18 (prohibició de discriminació), 19 (principi), 20 (ús de la vesta), 21 (penitents) i 22 (Reglament de règim intern).

† Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Ho decreta i signa l'Excm. i Rvdm. Sr. Arquebisbe de Tarragona.
Davant meu,

Rosalía Gras Minguella
Secretària general i cancellera

DISPOSICIÓ

de 23 d'octubre de 2012, per la qual es determinen les condicions per a rebre el do de la indulgència plenària amb motiu de l'Any de la fe, en aplicació de les concessions i facultats atorgades per la Santa Seu

Amb data de 14 de setembre de 2012 la Penitenciària Apostòlica comunicava la concessió del do de la indulgència plenària amb motiu de l'Any de la fe convocat pel Sant Pare.

En aplicació de l'esmentada concessió, «podran rebre la gràcia de la indulgència plenària de la pena temporal pels propis pecats impartida per la misericòrdia de Déu, aplicable en sufragi de les ànimes dels fidels difunts, tots els fidels veritablement peneditos que s'hagin confessat degudament, que hagin combregat sacramentalment i que preguin d'acord amb les intencions del Summe Pontífex»,¹ d'acord amb les següents disposicions:

- a) Cada vegada que participin en «almenys tres lliçons sobre els actes del concili Vaticà II i sobre els articles del Catecisme de l'Església catòlica en qualsevol església o lloc idoni».

¹ Totes les cites on no consti una referència diferent estan extretes del Decret de la Penitenciària Apostòlica pel qual es disposen les condicions per a l'obtenció de la gràcia de la indulgència plenària durant l'Any de la fe (cf. p. 429 del Butlletí n. 469 - octubre 2012).

- b) Cada vegada que visitin amb actitud devota la Santa Església Catedral, la capella romànica de Sant Pau del claustre del Seminari Pontifici de Tarragona, algun santuari o ermita de l'arxidiòcesi dedicats a la Mare de Déu, o l'amfiteatre de Tarragona, «i allí participin en alguna celebració sagrada, o almenys es detinguin en un temps de recolliment [...], conclouent amb el rès del parenostre, la professió de fe en qualsevol forma legítima, les invocacions a la Santíssima Mare de Déu i, segons el cas, als sants Apòstols i Patrons».
- c) Cada vegada que, en les celebracions d'inici i clausura de l'Any de la fe, en les solemnitats del Senyor i de la Mare de Déu, i en les festes dels Apòstols, per Sant Fructuós, en la Conversió de Sant Pau, en la Càtedra de Sant Pere (22 de febrer) i en la celebració de la missa crismal, «participin en qualsevol lloc sagrat en una solemne celebració eucarística o en la litúrgia de les hores, afegint la professió de fe en qualsevol forma legítima».
- d) «Un dia lliurement elegit, durant l'Any de la fe, per a la piadosa visita al baptisteri o a un altre lloc on van rebre el sagrament del baptisme, si renoven les promeses baptismals en qualsevol forma legítima.»

«Els fidels veritablement penedits que no puguin participar en les solemnes celebracions per greus motius (com totes les monges que viuen als monestirs de clausura perpètua, els anacoretas i els ermitans, els empresonats, els ancians, els malalts, així com els qui, en hospitals o altres llocs de cures de salut, presten servei continuat als malalts...), rebran la gràcia de la indulgència plenària, amb les mateixes condicions, si, units amb l'esperit i el pensament als fidels presents, particularment en els moments en què les paraules del Summe Pontífex o dels bisbes diocesans es transmetin per televisió o ràdio, reciten a casa seva mateix o allí on l'impediment els reté (per exemple a la capella del monestir, de l'hospital, de l'estructura sanitària, de la presó...) el parenostre, la professió de fe en qualsevol forma legítima, i altres pregàries conforme a les finalitats de l'Any de la fe, oferint els seus sofriments o els malestars de la seva vida.»

Aquest Any de la fe convocat pel papa Benet XVI per a tota l'Església ens dóna «l'oportunitat de confessar la fe en el Senyor ressuscitat [...], perquè cadascú senti amb força l'exigència de conèixer i transmetre millor a les generacions futures la fe de sempre» (*Porta fidei*, n. 8).

† Jaume Pujol Balcells, *arquebisbe metropolità de Tarragona i primat*

Ho decreta i signa l'Excm. i Rvdm. Sr. Arquebisbe de Tarragona.
Davant meu,

Rosalía Gras Minguella, *secretària general i cancellera*

HOMILIA

en l'obertura de l'Any de la fe a l'arxidiòcesi. Catedral, 14 d'octubre de 2012

Benvolgut Capítol de la Catedral. Preveres concelebrants i diaques. Saludo amb molt d'afecte tots els qui heu vingut de totes les parròquies de l'arxidiòcesi de Tarragona, i els catequistes, als quals enviaré en aquesta celebració. Us saludo a tots, estimats germans i germanes en Crist mort i ressuscitat.

Amb aquesta solemne eucaristia celebrem a la nostra arxidiòcesi l'obertura de l'Any de la fe, com un ressò de la recent inauguració d'aquest Any per part del papa Benet XVI el dia 11, fa tot just tres dies. Diumenge passat vaig tenir la sort de concelebrar amb el Sant Pare amb motiu de la inauguració de la XIII Assemblea Especial del Sínode dels Bisbes sobre la Nova evangelització, durant la qual van ser declarats dos nous doctors de l'Església, els sants Joan d'Àvila i Hildegarda de Bingen. Aquest Any de la fe vol commemorar el 50è aniversari del concili Vaticà II i el 20è de la publicació del Catecisme de l'Església catòlica.

Com us he escrit aquesta setmana a la glossa dominical Als Quatre Vents, per a un arquebisbe de Tarragona la proclamació de Joan d'Àvila com a doctor de l'Església té un altre motiu d'especial satisfacció: va ser Mons. Laureano Castán Lacoma, bon coneixedor d'aquell mestre, el primer que va proposar aquest doctorat, quan era bisbe de Sigüenza-Guadalajara. I va ser, més tard, el meu predecessor, el cardenal Benjamín de Arriba y Castro, de qui Castán Lacoma havia estat bisbe auxiliar a Tarragona, qui va aconseguir que la petició a la Santa Seu fos avalada pel plenari de la Conferència Episcopal Espanyola l'any 1970.

Us puc dir també que el diumenge passat, una vegada acabada l'eucaristia a la plaça de Sant Pere, us vaig tenir especialment presents quant davant la tomba de sant Pere, ja dins la basílica del Vaticà, vam resar junt amb el bisbe d'Urgell, el Credo, la professió de fe.

Comencem l'Any de la fe. Ja fa més d'un any que el sant pare Benet XVI ens va escriure una preciosa carta —La porta de la fe—, que hem publicat com a suplement del *Full Dominical* de fa dues setmanes, i que us recomano vivament que llegiu. També jo he publicat una breu pastoral que he titulat *Viure la fe. Transmetre la fe*, en la qual tracto quins són els objectius generals de l'Any de la fe i la seva concreció a la nostra arxidiòcesi.

Què és pretén amb aquest Any de la fe? En primer lloc es tracta d'enfortir la fe dels creients, de «redescobrir el camí de la fe per a il·luminar de manera cada vegada més clara l'alegria i l'entusiasme renovat de l'encontre amb Crist». I, en segon lloc, donat que vivim en un món on són molts els batejats que s'han apartat de la fe de l'Església o que viuen aquesta fe d'una manera particular, perquè no és el fonament ni la llum que guia les seves

vides, hem de fer un esforç per fer-los arribar la crida a l'amistat amb Déu, per ajudar-los a descobrir que ser i viure com a cristians és meravellós, que omple la vida de pau i d'alegria i li dóna sentit de plenitud. Els temps que ens toca viure tenen necessitat de tornar a acostar-se a Crist, d'alimentar-se amb la seva Paraula i amb el Pa de Vida de l'eucaristia.

És a dir, se'ns dóna un temps per creure amb més fervor, i per transmetre aquesta fe amb més ardor, per ajudar els qui tenim al costat, i que han perdut la fe —familiars i amics— a retrobar-la i també per sortir a buscar els qui estan lluny, els qui no creuen, i fer-los veure com n'és, de bonic, creure. No podem oblidar que la joia i l'entusiasme de viure i comunicar la fe és a l'arrel de la joia i l'alegria de ser cristians.

«L'amor del Crist ens empeny» (2Co 5,14). Aquestes paraules de sant Pau ens diuen que l'amor de Crist és allò que omple els nostres cors i que ens impulsa a evangelitzar. Avui és necessari un compromís eclesial més convençut en favor d'una nova evangelització per a redescobrir l'alegria de creure i tornar a trobar l'entusiasme de comunicar la fe, perquè no podem oblidar que la fe creix quan es comunica.

L'Any de la fe ha de ser també un temps de gràcia per a professar públicament la fe. És una invitació del Sant Pare als «germans bisbes d'arreu del món a unir-se al successor de Pere en el temps de gràcia espiritual que el Senyor ens ofereix per a recordar el do preciós de la fe». Jo personalment, i estic segur que tots vosaltres, començant pels preveres i religiosos, també voleu secundar aquesta iniciativa i viure intensament aquest temps de gràcia del Senyor.

Se'ns demana que intensifiquem la reflexió sobre la fe perquè la nostra adhesió a l'evangeli sigui més conscient i vigorosa; que confessem la fe en el Senyor ressuscitat a les nostres catedrals i esglésies d'arreu del món; a les nostres cases i amb les nostres famílies, perquè cadascú senti amb força l'exigència de conèixer i transmetre millor a les generacions futures la fe de sempre. També en aquest Any, les comunitats religioses, així com també les parroquials, i totes les realitats eclesials antigues i noves, han de trobar la manera de professar públicament el Credo.

Hem d'intensificar la celebració de la fe en la litúrgia i de manera particular en l'eucaristia. I al mateix temps, que el testimoni de vida dels creients sigui cada vegada més creïble.

Com he dit en la salutació inicial, saludo de nou els catequistes, junt amb el delegat diocesà per a la catequesi i el catecumenat, Mn. F. Xavier Morell. Avui farem l'enviament dels catequistes. Jo, com a pare i pastor i primer catequista de l'arxidiòcesi, us envio a catequitzar els nostres nens, joves i adults. Us envio, en el nom del Senyor, a transmetre la bona nova de Jesucrist perquè creixin en la fe o es preparin els qui encara no estan batejats per

a rebre el do del baptisme. Com es diu a la carta *Porta fidei*, aquest és un any per a redescobrir els continguts de la fe professada, celebrada, viscuda i resada, i per a reflexionar sobre el mateix acte amb què es creu.

Fa encara pocs dies que s'ha rebut el decret perquè es pugui fer la beatificació del bisbe Borràs i els 146 màrtirs de la causa presentada per l'arxidiòcesi de Tarragona. Com també he escrit en el Full d'aquest diumenge, el cristianisme no és essencialment una doctrina, una tesi o una col·lecció de manaments i orientacions per a la vida. Abans de res és adhesió a la persona de Crist, i els sants —els màrtirs d'una manera especial— són els qui millor encarnen la realitat de l'amor de Déu. La nostra època, no menys que cap altra, necessita d'aquestes persones que donen testimoniatge de la seva fe, una fe arrelada en la raó, no en els mites, i visible per la caritat, és a dir per l'atenció als altres, sobretot als més necessitats. En aquest Any de la fe, la lectura de les seves vides pot constituir una saludable dieta alimentària espiritual per a tots nosaltres.

No vull acabar sense agrair als catequistes el vostre treball i els esforços en la tasca catequètica. Que Déu us ho pagui. També vull agrair a tots els qui esteu organitzant les moltes i diverses activitats d'aquest Any de la fe, algunes les teniu anotades en la meva carta pastoral. Estic segur que aquest Any ens ajudarà a tenir més fe i per tant augmentarà també la nostra esperança i el nostre amor a Déu i als germans.

Preguem a Maria, que va ser catequista del seu fill, que ens doni un gran amor a la nostra fe i que sapiguem transmetre-la amb tota la seva força.

HOMILIA

en l'ordenació diaconal de Joan Maria Anglès Batet. Parròquia de Sant Pere Apòstol. Torredembarra, 28 d'octubre de 2012

Benvolguts Mn. Joan Cañas, rector de la Parròquia; Mn. Joaquim Fortuny, vicari general; Mn. Norbert Miracle, rector del Seminari Major; preveres concelebrants i diaques. Una salutació especial per a la teva mare Roser i el teu germà, familiars i amics. Benvolguts germans i germanes en el Senyor ressuscitat,

Un cop més vinc a la vostra parròquia, avui per un fet molt important per a la nostra arxidiòcesi: l'ordenació de diaca d'un fill del vostre poble, el Joan Anglès Batet. És motiu de goig per a tots, perquè és un nou treballador a la vinya del Senyor que m'ajudarà a mi —com a pastor de l'Església de Tarragona— i al meu presbiteri en el ministeri de la Paraula, de la litúrgia i de la caritat (cf. *Lumen gentium*, n. 29). Aquests són els tres serveis específics assignats als diaques.

La primera lectura ens ofereix llum per entendre aquesta missió del diaconat. Els Apòstols, impulsats per l'Esperit Sant, van ordenar els set primers diaques perquè els ajudessin —amb una gràcia específica— a tenir cura de la comunitat cristiana. En aquell cas concret, es tractava d'administrar els recursos que l'Església anava reunint a poc a poc, per alleujar les necessitats dels més indigents (cf. Ac 6,1 s.). A aquell primer encàrrec —servei de la caritat— se'n van afegir de seguida d'altres igualment delicats, sobretot el servei de la Paraula i el servei litúrgic: la col·laboració amb els bisbes i els sacerdots en la predicació de la paraula de Déu i en l'administració de la sagrada Eucaristia i altres sagraments.

Els fills reben dels pares la vida i —sobretot quan són encara petits— l'aliment i l'educació. També els fills de Déu, que han estat engendrats de nou, i no d'un germen corruptible sinó d'un germen incorruptible per mitjà de la paraula de Déu, reben del seu Pare del cel, a través de l'Església, aquestes atencions, aliment i educació.

Jesucrist ens ha ensenyat a demanar-ho en el parenostre, no perquè el Senyor s'oblidi de nosaltres, sinó perquè nosaltres no ens oblidem d'ell. I així ens atrevim a dir: «El nostre pa de cada dia doneu-nos, Senyor, el dia d'avui.» La Tradició de l'Església ensenya que, amb aquesta petició, ens referim no només a l'aliment material, sinó principalment a l'espiritual: l'aliment de la paraula de Déu i de l'Eucaristia. Podem recordar aquella pregunta que Jesucrist va formular en una ocasió als seus deixebles: «¿Qui és el servent fidel i assenyat a qui l'amo ha confiat la gent de casa seva perquè els doni l'aliment al temps degut?» (Mt 24,45). Distribuir l'aliment espiritual als fills de Déu —«el pa i la Paraula»—, és precisament el ministeri encarregat als sacerdots i, de manera subordinada, als diaques.

Has escollit l'Evangeli de la missa d'avui en què hem llegit com Jesús, després d'haver observat que els grans de la terra exerceixen el poder dominant sobre la gent, ensenya als Apòstols i a nosaltres: «Qui vulgui ser important entre vosaltres ha de ser el vostre servidor, i qui vulgui ser el primer ha de ser el vostre esclau; com el Fill de l'home, que no ha vingut a fer-se servir, sinó a servir els altres, i a donar la seva vida com a preu de rescat per tots els homes» (Mt 20,26-28).

Servir el Senyor, la santa Església i les ànimes. Tots els cristians, en virtut del sacerdoci comú dels fidels, han de seguir les petjades del Senyor i gastar-se generosament en el servei als altres. Sí, l'honor més gran dels cristians és servir, perquè sabem que, en servir els homes, servim Crist mateix.

Però els diaques, mitjançant l'ordenació, participen de manera especial en aquesta missió de servei: morir a un mateix, aquest és el camí indicat per Crist que se simbolitza plàsticament en el ritu de la postració, ja imminent. El beat Joan Pau II va escriure en el seu llibre *Do i misteri*: «Qui es prepara

per rebre la sagrada ordenació es postra amb tot el cos i recolza el front sobre el paviment del temple, manifestant amb això la disponibilitat completa per prendre el ministeri que se li confia [...]. En aquest jeure a terra en forma de creu abans de l'ordenació, acollint en la pròpia vida —com Pere— la creu de Crist i fent-se amb l'Apòstol “fonament” per als germans, hi ha el sentit més profund de tota l'espiritualitat sacerdotal» (Joan Pau II, *Do i misteri*, p. 53-54).

La caritat pastoral és la primera entre les virtuts que han d'adornar la vida dels ministres sagrats. Com a pare i pastor teu, et demano, Joan, que m'ajudis en aquest servei. T'encomano en particular els més necessitats, els malalts, els que pateixen en el cos i en l'esperit. Demano al Senyor que tinguis un cor gran que sàpiga estimar a la mesura del cor de Crist.

Estem vivint l'Any de la fe convocat pel sant pare Benet XVI amb l'objectiu de revifar la fe dels creients, la nostra fe, i ajudar tantes persones que s'han refredat o han deixat la seva fe de descobrir o redescobrir la bellesa de la fe i l'alegria de la bona nova de Jesús. I la fe arriba per la gràcia de Déu, però a través del ministeri de la Paraula. Predicar és comunicar el Crist als homes i dones de tots els temps, perquè Crist és la Paraula viva del Pare. Des d'ara, Joan, quedes configurat amb el Crist pel sagrament, i quan prediquis parlaràs amb la seva autoritat. D'acord amb la missió rebuda per part meva, hauràs d'exhortar i educar en la doctrina santa tant els fidels com els qui no tenen fe. Tu seràs servidor de Crist i administrador del que Déu s'ha proposat (cf. 1Co 4,1). Malgrat les nostres febleses, els fidels esperen de nosaltres la força de la paraula de Déu, amb fidelitat plena a les veritats de la fe cristiana. I no podem oblidar que es predica més amb l'exemple que amb la paraula: la paraula de Déu s'ha d'encarnar en la nostra vida, en la teva vida.

Aprofito aquesta ocasió per animar molts dels qui sou aquí a escoltar, en la intimitat de la pregària, si no esteu potser sentint la crida del Senyor, sigui al sacerdoci o a la vida consagrada en les diverses formes. Tots hem de descobrir quina és la vocació a la qual Déu ens crida, i això només es pot aconseguir posant-se davant seu amb plena sinceritat i volent escoltar i seguir el que ell ens demani. Podem estar-ne ben segurs: quan responem afirmativament al que Déu ens demana esdevenim les persones més felices del món. Pregueu pel Seminari Menor que hem reobert aquest any: estic segur que molts joves podran rebre allí una bona formació i arribar, si Déu vol, al sacerdoci.

Us comunico que el proper 16 de desembre, diumenge, a les 6 de la tarda, a la Catedral de Tarragona, ordenaré prevere el diaca Mn. Albert Fortuny Llaveria: tots hi sou convidats.

Vull donar les gràcies i felicitar a tots els qui avui ens acompanyeu, especialment els teus familiars i a totes les persones de la Parròquia de Sant Pere

Apòstol de Torredembarra que has servit durant tants anys com a sagristà i catequista. També dono les gràcies a les persones que, d'una manera o d'una altra, t'han ajudat a arribar fins a aquest moment.

Acabem, com a bons fills de la nostra Mare, Maria, demanant-li per la san-tedat d'aquest nou diaca. A les mans de tan bona Mare posem els nostres desigs de ser fidels a l'amistat amb el Senyor, amistat que cal que creixi contínuament i que ens farà bons instruments per a portar a tot el món la llum de Crist ressuscitat. Així sia.

PARLAMENT

d'inauguració del curs 2012-2013 de l'Institut Superior de Ciències Religio-ses Sant Fructuós. Tarragona, 17 d'octubre de 2012

Benvolgut Dr. Armand Puig, degà-president de la Facultat de Teologia de Catalunya,

Benvolgut Dr. Josep Maria Gavaldà, director de l'Institut Superior de Ci-ències Religioses Sant Fructuós,

Digníssimes autoritats,

Professors i professores,

Alumnes, senyores i senyors,

Em plau inaugurar el curs acadèmic 2012-2013 de l'Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós. Enguany ho fem a l'inici de l'Any de la fe convocat pel papa Benet XVI. La seva obertura solemne va ser a Roma l'11 d'octubre i a la nostra Església arxidiocesana el passat diumenge 14 d'octubre. Demano a Déu que concedeixi a molts cristians la gràcia de «redescobrir el camí de la fe per a il·luminar de manera cada cop més clara l'alegria i l'entusiasme renovat de l'encontre amb Crist» i que puguin «confessar la fe amb plenitud i convicció renovada, amb confiança i espe-rança» —paraules del papa Benet XVI en la seva carta apostòlica *Porta fidei* n. 2 i 8. L'Any de la fe coincideix amb els 50 anys de l'obertura del concili Vaticà II i els 20 anys de la publicació del Catecisme de l'Església catòlica. Aquesta coincidència és també un motiu per a conèixer i reflexionar més sobre els textos del concili Vaticà II i aprofundir la nostra fe ajudats per la síntesi sistemàtica de la fe que ens ofereix el Catecisme.

També a Roma aquests dies i fins al 28 d'octubre se celebra el Sínode de bisbes sobre el tema: «La nova evangelització per a la transmissió de la fe cristiana», en el qual participa el cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona, i com a teòleg expert, el Dr. Salvador Pié Ninot, professor de la Facultat de Teologia de Catalunya. Pregarem per aquest Sínode, per tal que l'Esperit il·lumini la vida i la missió de l'Església en el nostre món.

Vivim immersos en una gran crisi, no sols econòmica sinó de valors, que ens hauria de portar a tots a un replantejament seriós de com vivim, amb quins valors afrontem la vida i quines són les conviccions que han d'empènyer la nostra manera d'actuar. Els temps de crisi són moments idonis per a centrar-nos en aquelles coses essencials, necessàries per al món i a les quals no podem renunciar. En un temps en què moltes persones viuen en la tristesa o la desesperança causada per l'atur i les dificultats econòmiques, o sense massa il·lusions ni projectes de futur, cal que nosaltres, els cristians, sapiguem donar-los testimoni de la font inesgotable que suposa la fe: confiança en un mateix, esperança, sentit de la vida, amor als altres. Viure la fe suposa compartir amb Jesús totes les nostres alegries i sofriments; sentir que, per damunt de tot, hi ha algú que ens estima i ens protegeix; recórrer insistentment a la pregària per a trobar forces, alegria i pau interiors. Cal també que els cristians visquem durant aquest temps una solidaritat més concreta i real envers totes aquelles persones i famílies més afectades per les conseqüències de la crisi. Ja sigui personalment o a través de les organitzacions que treballen a favor dels més necessitats, els cristians hem de viure més que mai l'amor i l'ajut als més pobres i necessitats. No hi ha cap dubte que la caritat enforteix la fe, i a la inversa, la fe ens ha de moure a viure més la fraternitat sobretot amb els petits i els pobres amb els quals Crist es va identificar més i continua identificant-se.

El concili Vaticà II va promoure la responsabilitat dels laics, sobretot en referència als afers socials, deixant-los a ells el discerniment de consciència per a trobar solucions als diferents problemes que la societat planteja. Em plau citar la *Gaudium et spes*:

«A llur consciència ja ben formada pertoca d'inscriure la llei divina en la vida de la ciutat terrenal. Per llur banda, els laics esperaran dels sacerdots llum i força espiritual. Però no han de pensar que llurs pastors són sempre tan savis que puguin tenir preparada solució concreta a qualsevol problema que es presenti, àdhuc greu, o que han estat enviats per a això; més aviat els laics, il·luminats amb la saviesa cristiana i respectuosament atents a la doctrina del Magisteri, han d'assumir llurs pròpies responsabilitats» (n. 43).

Precisament la missió més important del nostre Institut Superior de Ciències Religioses és la formació d'un laïcat madur i responsable que sàpiga «amarar el món amb esperit cristià» i «ser testimonis de Crist en tot, al mig de la convivència humana» (GS 43). Per aquest motiu confio i espero que tots els professors i professores del nostre Institut puguin dedicar-se amb molt d'interès i competència a la docència de la filosofia, la teologia i les altres ciències humanes, per tal d'oferir aquesta síntesi que tots cerquem entre fe i vida. Encoratjo també a tots els estudiants i persones que assistiu als diferents cursos de l'Institut a dedicar temps per a la reflexió i la pregària, ja que el bon teòleg és aquell que sap raonar a la llum de l'Esperit. El fet

que hàgiu decidit dedicar un temps a l'estudi i a la reflexió de la teologia és ja un signe del vostre compromís amb l'Església i amb la societat.

Benvolgut germà en l'episcopat Mons. Raúl Berzosa, gràcies per haver acceptat la invitació d'impartir la Lliçó inaugural del curs acadèmic del nostre Institut. El diàleg amb els no-creients i amb els corrents actuals d'ateisme és ben segur un tema actual no sols entre intel·lectuals sinó també per als cristians que al carrer, a la feina, en l'entorn d'amics i fins i tot de familiars, han de viure en diàleg constant amb els indiferents, agnòstics o ateus. Vostè ens ha assenyalat un camí difícil però probablement el més correcte: «En cuanto creyentes, debemos amar a los agnósticos y ateos.» Penso que és el mètode que utilitzava Jesús quan es dirigia a qualsevol persona. Primer l'estimava i després trobava els camins per apropar-lo al regne de Déu. La nova evangelització ens demana a tots un canvi d'actituds: un retorn a «l'amor primer» (cf. Ap 2,4), a la frescor mateixa de l'Evangeli, a deixar-se sorprendre novament per la paraula i la predicació de Jesús. Ens cal redescobrir novament la fe per poder il·lusionar de nou la nostra societat que viu el desencís de tants ídols en els quals havia dipositat la confiança i que ara han deixat a molts en la buidor existencial o amb l'amarguesa d'una societat sense valors sotmesa a les dictadures dels mercats i del poder econòmic.

Acabo agraint de nou la dedicació generosa dels professors que avui han estat homenatjats pel nostre Institut: P. Pere Codinachs Verdaguier, Mn. Joaquim Claver Caselles; Dr. Antonio P. Martínez Subías; P. Pere Cardona Bueno; Mn. Josep Bofarull Veciana i Mn. Francesc Esteso Cuenca. Vosaltres heu estat una anella més en aquesta llarga cadena de professors que heu enriquit amb els vostres coneixements i que heu donat vida a aquest edifici insigne construït per a la formació del clergat i que avui continua la seva vocació amb la tasca de l'Institut. Gràcies sincerament.

Avui tinc la doble alegria d'inaugurar el curs de l'Institut en aquesta sala d'actes restaurada. Espero poder inaugurar properament les obres de rehabilitació que s'estan duent a terme al claustre del Sagrat Cor, poder oferir l'obertura de la Biblioteca del Seminari al gran públic i per a la investigació de professors i d'alumnes de l'Institut i universitaris de Tarragona. Així també completarem el Centre Tarraconense El Seminari amb altres dependències destinades a delegacions i serveis diocesans que aquest complex pastoral i cultural necessita.

Saludo cordialment a totes les autoritats acadèmiques i polítiques que heu volgut acompanyar-nos en aquest Acte.

Queda inaugurat el curs acadèmic 2012-2013 a l'Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós de Tarragona.

ALS QUATRE VENTS

419. LA PROVA DE FE MÉS CONVINCENT

7 d'octubre de 2012

Tal com vaig comentar diumenge passat, el proper dijous dia 11, en l'escaiença dels 50 anys de l'inici del concili Vaticà II, comença l'Any de la fe. Així ho va decretar Benet XVI exhortant-nos a viure aquest any amb el sentit d'una nova conversió a Jesucrist. La fe no és un pensament, i encara menys una il·lusió al voltant d'un món que pot ser irreal, tal com el que veuen les persones escèptiques. És un encontre interior amb el Fill de Déu viu, amb Jesucrist.

Raons per creure? Si fos possible recollir els millors arguments de tots els temps, escrits pels millors teòlegs de la història, l'esforç no seria suficient per a convèncer un incrèdul dels nostres dies. La transmissió de la fe no és una qüestió dialèctica, com un pols en el qual l'argument més fort derrota el feble i aquest s'ha de donar per vençut. La fe es transmet amb més eficàcia mitjançant el testimoniatge de vida.

El mateix Papa que ha declarat l'Any de la fe, un intel·lectual de primer ordre, va dir, referint-se a la seva mare: «La llum de la seva bondat va romandre i per a mi es va convertir cada vegada més en una demostració concreta de la fe per la qual es va deixar modelar. No sabia assenyalar una prova de la veritat de la fe més convincent que la humanitat sincera i franca que aquesta va fer madurar en els meus pares i en moltes altres persones que he tingut ocasió de trobar.» Ho diu qui ha estat professor de teologia i és autor d'un centenar de llibres: la prova més convincent no es troba en els textos, sinó en les persones.

En els articles dedicats al concili Vaticà II vaig posar en relleu la importància transcendental que va tenir per a l'Església, i també algunes interpretacions errònies. Una d'elles era aquella que, per destacar allò que és propi de la fe, deia que calia alliberar-la de les adherències piadoses acumulades al llarg dels segles.

Certament no hem de confondre creença amb pietisme, però, com va dir Jean Guitton «no pot existir una fe que no se sostingui sobre un exercici continuat del que es pot anomenar la pietat. Sense haver estat alimentat des de la infància en aquest exercici, la meua fe hauria estat una planta sense terra».

En efecte, seria un error considerar que totes les devocions, per exemple les marianes, són gestos devaluats, com indignes d'una persona adulta i lliure. No és així. La intel·ligència no està renyida amb el cor. Hi ha una relació estreta entre la veritat de la fe i la bellesa de les pràctiques devocionals que hem heretat dels nostres pares. Per aquest motiu, l'Any de

la fe ha de ser també un temps per a reflexionar i posar en valor tradicions que poden ajudar-nos a trobar Jesucrist, conscients que no són contràries sinó útils i necessàries.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

420. ELS SANTS, TESTIMONIS DE CRIST

14 d'octubre de 2012

Aquest diumenge celebrarem a la Catedral l'obertura de l'Any de la fe, com un ressò de la recent inauguració d'aquest per part del papa Benet XVI. Avui vull reflexionar sobre la vida dels grans testimonis de la fe, els sants, amb més motiu perquè diumenge passat vaig tenir el goig d'assistir a Roma a la proclamació d'un d'ells, sant Joan d'Àvila, com a doctor de l'Església.

El títol el concedeix l'Església a aquelles persones que han deixat empremta de fidelitat i que han estat mestres d'espiritualitat i d'eloqüència teològica. Fins ara havien estat proclamats doctors trenta-tres sants, començant per sant Atanasi, passant per sant Agustí i arribant a Teresa de Lisieux. Sant Joan d'Àvila té la particularitat que molts sants contemporanis i alguns de posteriors ja van admetre el seu magisteri, com Pedro de Alcántara, Teresa de Jesús, Joan de la Creu, fra Luis de Granada, Alfons Maria de Liguori, Ignasi de Loiola...

Per a un arquebisbe de Tarragona la proclamació de Joan d'Àvila com a doctor de l'Església té un altre motiu d'especial satisfacció: va ser Mons. Laureano Castán Lacoma, bon coneixedor d'aquell mestre, el primer que va proposar aquest doctorat, quan era bisbe de Sigüenza-Guadalajara. I va ser, més tard, el meu predecessor, Mons. Benjamín de Arriba y Castro, de qui Castán Lacoma havia estat bisbe auxiliar, qui va aconseguir que la petició a la Santa Seu fos avalada pel plenari de la Conferència Episcopal Espanyola el 1970.

M'he fixat en Joan d'Àvila, però qualsevol dels sants és testimoni de Crist en la seva època i en tots els temps. El cristianisme no és essencialment una doctrina, una tesi o una col·lecció de manaments i orientacions per a la vida. Abans de res és adhesió a la persona de Crist, i els sants són els qui millor encarnen la realitat de l'amor de Déu. La nostra època, no menys que cap altra, necessita d'aquestes persones que donen testimoniatge de la seva fe, una fe arrelada en la raó, no en els mites, i visible per la caritat, és a dir per l'atenció als altres, sobretot als més necessitats.

Són per això innumbrables els sants lligats a la fundació o impuls d'institucions educatives i assistencials, per a nens, adults i ancians, per a orfes i

vídues, per a malalts ocasionals i crònics, per a persones rebutjades per la societat —drogoaddictes, leprosos, malalts de sida—, per a pobres i moribunds. Per descomptat, als altars només hi ha una infinitèsima representació de les persones que han viscut santament, la gran majoria anònimes, però ben conegudes per Déu; sants en la seva vida ordinària, homes i dones, joves i grans, seglars i religiosos, amb el denominador comú de l'amor a Déu i al proïsme.

En aquests començaments de l'Any de la fe, la lectura de les seves vides pot constituir una saludable dieta alimentària espiritual per a tots els fidels cristians.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

421. UNA DONA EN L'ORIGEN DEL DOMUND

21 d'octubre de 2012

En l'origen del DOMUND hi ha una dona, Paulina Jaricot (Lió, 1799-1862), filla d'un industrial tèxtil, que als 23 anys va sentir l'impuls interior de fer alguna cosa per les missions. Un dia la serventa i cuinera de la seva acomodada família li va mostrar una revista missionera on s'explicaven els arduos treballs i perills de missioners en terres llunyanes.

Paulina, que va ser sempre seglar, va descartar —no cabia en la mentalitat de les dones de la seva època— anar personalment a enfrontar-se a les aventures que veia plasmades amb molta imaginació a les pàgines d'aquelles revistes: homes travessant un riu sota l'aguait dels cocodrils o caminant per la selva i amenaçats per tígres. Però això no vol dir que es quedés amb els braços plegats.

Es va obstinar en la tasca de formar un grup de dones treballadores de la fàbrica, que va anar creixent cada vegada més, disposades a pregar per les missions i a lliurar una part de la seva paga per ajudar els missioners en les seves necessitats. L'associació es va anar estenent entre gent humil per tot França, i així va ser com, l'any 1822, va néixer oficialment l'Obra de la Propagació de la Fe, que aviat va arribar a altres països. L'impuls del papa Lleó XIII va contribuir de manera especial a la seva difusió universal. El 1922 Pius XI concedeix a l'Obra el títol de Pontifícia i la declara òrgan oficial de l'Església per les missions.

M'he detingut en l'origen tan suggestiu de l'Obra Pontifícia de la Propagació de la Fe pel fet que aquest diumenge, 21 d'octubre, es fa la campanya del DOMUND, per ressaltar que també els que no van físicament a missions poden ajudar amb la seva pregària i amb les seves aportacions als qui en terres llunyanes es lliuren a la propagació de la fe. Són persones

a vegades de la nostra mateixa arxidiòcesi, sacerdots i religiosos en molts casos, que van lluny de casa i només tornen molt de tant en tant a veure la seva família i les amistats antigues, a les quals fan partícips de la seva tasca i n'obtenen pregària i ajuda per a les comunitats a les quals serveixen amb el lliurament de les seves vides; amb una tasca d'evangelització que té una doble cara, inseparable l'una de l'altra: anunciant la paraula de Déu i prestant una ajuda als més necessitats.

La jornada del DOMUND d'enguany té com a lema: «Missioners de la fe», ja que s'inscriu en l'Any de la fe proclamat per Benet XVI. He de sentir-me personalment interpel·lat pel missatge que, per aquest motiu, ens ha enviat el Papa: «L'encàrrec d'anunciar l'evangeli arreu de la terra pertany principalment als bisbes, primers responsables de l'evangelització del món.»

Amb aquesta responsabilitat em dirigeixo a tots vosaltres per demanar-vos que acompanyem amb la pregària els nostres missioners i que el Senyor susciti noves vocacions que puguin estendre el regne de Déu arreu.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

422. DOS DIES MOLT ESPECIALS

28 d'octubre de 2012

En vigílies del dia de Tots Sants i del dia dels Difunts, m'acosto a la consideració d'aquestes festes religioses de la mà de Joan Pau II, ja que en la seva vida aquestes dates van tenir una rellevància especial i el seu testimoni pot servir-nos. El Papa polonès va ser ordenat l'1 de novembre de 1946 en un país devastat per la II Guerra Mundial, i va celebrar la seva primera missa l'endemà. Com era costum en la festivitat dedicada als Difunts, no va celebrar una sola missa, sinó tres, i el mateix va fer poc després d'arribar a Espanya, en el seu primer viatge, que va començar precisament en la vigília del dia de Tots Sants de 1982. Una de les tres misses del 2 de novembre va tenir aquesta vegada un marc inèdit en els seus viatges: un cementiri, el de l'Almudena de Madrid.

La celebració d'una vida que «es transforma i no desapareix» tenia en Karol Wojtyła una ressonància especial si tenim en compte que quan va ser ordenat sacerdot ja havien mort els seus pares i el seu germà gran, de manera que s'havia quedat sense família directa aquell la família del qual arribarien a ser els catòlics del món sencer.

«Aquí reposen persones que han tingut un significat determinant en la vostra existència», va dir el Papa al cementiri. I avui, fent-nos ressò d'aquestes paraules, podem pensar que també nosaltres tenim experiència d'aquesta realitat: la mort de persones molt estimades que ja gaudeixen

de Déu o que es troben a les portes del cel, a les quals podem ajudar amb els nostres sufragis.

Les visites als cementiris són una mostra d'amor per elles, i també ha de ser un testimoni de fe en la seva resurrecció eterna. El que distingeix el cristianisme d'altres religions i ètiques humanes no només és la caritat, sinó també la creença en la vida eterna, sense que es pugui admetre la pretesa rivalitat entre treballar en aquest món per la veritable justícia i creure en el paradís que Déu ens té preparat.

Alguns pensadors crítics han suposat que pensar en el més enllà ens distreu de les obligacions terrenals. Altres han comentat que treballar pensant en la recompensa de la vida eterna és poc generós, perquè es compara amb algunes situacions de la vida ordinària en què hi ha algunes persones que fan les coses pensant en la recompensa. Guardini responia a aquestes objeccions dient que no es pot prescindir de Déu a l'hora de pensar correctament en aquestes realitats. Precisament els sants es distingeixen per estimar els altres amb una caritat que no sols compleix tota justícia, sinó que la supera, i amb un desinterès que només es pot explicar per la qualitat del seu amor.

El cel, pàtria definitiva de la nostra existència, no és un premi com els que es donen a la terra. És Déu mateix.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

ACTIVITATS DEL SR. ARQUEBISBE

del mes d'octubre de 2012

Dilluns 1

Rep visites.

Dimarts 2

A la casa de l'Arquebisbat, presideix la reunió n. 251 del Consell Episcopal.

A la casa de l'Arquebisbat, presideix la reunió de la Coordinadora del Consell del Presbiteri.

Rep visites.

A l'església de Sant Antoni de Pàdua de Tarragona, administra el sagrament de la reconciliació.

Dimecres 3

Rep visites, entre d'altres la d'Isabel Correig, missionera diocesana a Kinshasa (R. D. del Congo).

Dijous 4

A Barcelona, assisteix a la inauguració oficial del curs acadèmic 2012-2013 de la Facultat de Teologia de Catalunya.

A la tarda, al Seminari Major Interdiocesà, presideix la solemne inauguració del curs acadèmic 2012-2013.

Divendres 5

Al Seminari de Barcelona, presideix la reunió n. 204 de la Conferència Episcopal Tarraconense.

Al vespre, a la Facultat de Teologia de Catalunya, participa en l'acte de presentació dels llibres editats per la mateixa Facultat amb motiu del 50è aniversari de l'obertura del concili Vaticà II.

Dissabte 6

Viatja a Roma.

Diumenge 7

A Roma, participa en els actes organitzats amb motiu de la declaració de sant Joan d'Àvila com a doctor de l'Església.

Dilluns 8

A la basílica de Sant Pere del Vaticà, concelebra l'eucaristia d'acció de gràcies per la declaració de sant Joan d'Àvila com a doctor de l'Església.

Viatja de retorn a Tarragona.

Dimarts 9

A la casa de l'Arquebisbat, presideix la reunió n. 252 del Consell Episcopal.

Rep visites.

A l'església de Sant Antoni de Pàdua de Tarragona, administra el sagrament de la reconciliació.

Al Palau de Fires i Congressos de Tarragona, participa en els actes commemoratius del CXXV aniversari de la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Tarragona.

Dimecres 10

Rep visites.

Al Seminari Menor, celebra l'eucaristia i és convidat a sopar amb l'equip rector i els seminaristes.

Dijous 11

A la Catedral, celebra l'eucaristia de la Mare de Déu del Pilar, patrona de l'Institut de la Guàrdia Civil. A continuació, a la comandància de la

Benemèrita a Tarragona, participa en els actes protocol·laris amb motiu de la seva festa patronal.

Rep visites.

Al Catllar, en ocasió de la clausura del Bicentenari del Vot de Poble de Sant Nicaset, celebra l'eucaristia a l'església parroquial, presideix la processó amb la relíquia del Sant fins al castell, on es fa la veneració, i assisteix a la representació de la Moixiganga de Tarragona.

Divendres 12

A la Catedral, convidat pel Centre Aragonès de Tarragona, presideix l'ofrena floral i la solemne eucaristia en la festa de la Mare de Déu del Pilar.

Dissabte 13

A l'església parroquial de Sant Jaume Apòstol d'Ulldemolins, administra el sagrament de la confirmació.

Diumenge 14

En ocasió de la visita pastoral a l'arxiprestat del Baix Camp, celebra l'eucaristia a les parròquies de Santa Maria de Duesaigües i de Sant Mateu de Riudecanyes.

A la Catedral, presideix la solemne eucaristia d'inauguració de l'Any de la fe a la nostra arxidiòcesi, al final de la qual fa l'enviament dels catequistes.

Dilluns 15

A la casa d'exercicis de la Selva del Camp, presideix la jornada de formació permanent de preveres i diaques.

Rep visites.

Dimarts 16

A la casa de l'Arquebisbat, presideix la reunió n. 253 del Consell Episcopal.

Rep visites.

A l'església de Sant Antoni de Pàdua de Tarragona, administra el sagrament de la reconciliació.

Dimecres 17

Rep visites, entre d'altres la de Mons. Raúl Berzosa, bisbe de Ciudad Rodrigo, que ha estat convidat per l'Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós (INSAF) a pronunciar la lliçó inaugural del curs acadèmic.

A la tarda, presideix els actes d'inauguració del curs 2012-2013 de l'INSAF: solemne eucaristia a la capella major del Seminari Pontifici i acte acadèmic a la recentment rehabilitada sala d'actes.

Dijous 18

Rep visites.

A la tarda, a Barcelona, presideix la reunió de delegats d'ensenyament de les diòcesis catalanes (SIERC).

Al vespre, a la seu del Seminari Major Interdiocesà, presideix l'eucaristia i comparteix el sopar amb l'equip rector i amb els seminaristes.

Divendres 19

Amb motiu de la visita pastoral a l'arxiprestat del Baix Camp, a la Parròquia de l'Assumpció de les Borges del Camp, visita la Residència d'avis Mare de Déu de la Riera, l'Ajuntament, i la comunitat de Carmelites Missioneres Teresianes. També visita l'ermita de la Mare de Déu de la Riera i celebra l'eucaristia a la capella de la residència d'avis; visita els malalts; presideix la novena de la Mare de Déu de la Riera i, a la sala parroquial, participa en una trobada amb tots els grups i serveis parroquials.

Dissabte 20

Durant tot el dia participa en els actes de la trobada interdiocesana de voluntaris de Càritas a Barcelona, que presideix el cardenal Óscar Andrés Rodríguez Maradiaga, arquebisbe de Tegucigalpa (Hondures) i president de Càritas Internacional.

Diumenge 21

Amb motiu de la visita pastoral a l'arxiprestat del Baix Camp, visita la Parròquia de Sant Andreu d'Arbolí: celebra l'eucaristia i comparteix un refrigeri amb els fidels presents.

A continuació duu a terme la segona etapa de la visita pastoral a la Parròquia de l'Assumpció de les Borges del Camp: celebra la missa estacional durant la qual administra el sagrament de la confirmació a un grup de joves.

A l'església parroquial de Sant Fructuós de Tarragona, administra el sagrament de la confirmació.

Dilluns 22

Dins de la visita pastoral a l'arxiprestat del Baix Camp, a la Parròquia de Sant Mateu Apòstol de Riudecanyes, visita els malalts i els porta la comunió; comparteix el dinar amb la Germandat de la Santa Creu i es reuneix amb els catequistes i amb els membres de Càritas.

A continuació fa la visita pastoral a la Parròquia de Sant Bartomeu de l'Argentera: visita l'Ajuntament, celebra l'eucaristia estacional i visita la casa de colònies.

Dimarts 23

A la casa de l'Arquebisbat, presideix la reunió n. 254 del Consell Episcopal.

Rep visites.

A l'església de Sant Antoni de Pàdua de Tarragona, administra el sagrament de la reconciliació.

Al Teatre Metropol de Tarragona, participa en l'acte de descobriment d'una placa commemorativa organitzat pel Banc de Sang i Teixits de Tarragona.

Al vespre, a Tortosa, convidat per la Fundació Mossèn Manyà, pronuncia una conferència amb el títol «La fe avui», en ocasió del XXXVI aniversari del traspàs de Mn. Manyà i de la XII edició del concurs de poesia.

Dimecres 24

Rep visites.

Al Col·legi del Sagrat Cor de Tarragona, participa en el Berenar de la Fam organitzat per Mans Unides.

Dijous 25

A la rectoria de la Parròquia de Santa Maria de Cambrils, en ocasió de la visita pastoral a l'arxiprestat, presideix la trobada arxiprestal de preveres. Acabada la reunió és convidat a dinar amb els mossens.

Al Teatre Fortuny de Reus, visita i saluda els voluntaris i participants a la Marató de la Sang que organitza el Banc de Sang i Teixits de Catalunya.

Rep visites.

Divendres 26

Rep visites, entre d'altres la nova junta de l'Associació d'Amics del Camí de Sant Jaume.

A l'església parroquial de Sant Joan Baptista de Valls, visita les obres de reforma dutes a terme a la rectoria i contempla la nova imatge de santa Úrsula, obra de l'artista Mn. Josep Maria Torrell Pareta.

A l'església parroquial de la Mare de Déu del Lledó de Valls, administra el sagrament de la confirmació.

Dissabte 27

Dins la visita pastoral a l'arxiprestat del Baix Camp, a la Parròquia de la Nativitat de la Mare de Déu de Vilaplana, visita la rectoria, es reuneix

amb els membres de les confraries i grup de cantors, visita l'Ajuntament, l'associació de jubilats i els malalts, i els porta la comunió.

A la tarda, al santuari de la Mare de Déu de Misericòrdia de Reus, celebra l'eucaristia durant la qual ordena prevere el diaca Ángel Valero Expósito, dels Fills de la Sagrada Família.

Diumenge 28

Continua la visita pastoral a la parròquia de la Nativitat de la Mare de Déu de Vilaplana: es reuneix amb el Consell Pastoral Parroquial i celebra la missa estacional durant la qual administra el sagrament de la confirmació.

A la tarda, a l'església parroquial de Sant Pere Apòstol de Torredembarra, celebra l'eucaristia durant la qual ordena diaca el seminarista Joan Maria Anglès Batet.

Dilluns 29

A la casa de l'Arquebisbat, presideix l'acte de lliurament, per part del director del Museu Diocesà de Tarragona, d'una imatge de la Mare de Déu destinada a l'església de Santa Maria Assumpta de Fontscaldetes.

A la tarda, al Seminari, presideix la roda de premsa de presentació del web evangeli.net, projecte evangelitzador dirigit per Mn. Antoni Carol.

Dimarts 30

A la casa de l'Arquebisbat, presideix la reunió n. 255 del Consell Episcopal.

Rep visites.

A l'església de Sant Antoni de Pàdua de Tarragona, administra el sagrament de la reconciliació.

Dimecres 31

Rep visites.

Secretaria General i Cancelleria

NOMENAMENTS

de delegats i directors de secretariats diocesans

El Sr. Arquebisbe, Dr. Jaume Pujol Balcells, ha signat amb data de 2 d'octubre els següents nomenaments, per a un termini de tres anys:

Mn. Jordi Vila Borràs, delegat diocesà per a l'apostolat seglar.

- Mons. Miquel Barbarà Anglès, delegat diocesà per a les associacions de Setmana Santa de l'arxidiòcesi de Tarragona.
- Mn. Francesc Xavier Morell Rom, delegat diocesà per a la catequesi i el catecumenat.
- Mn. Norbert Miracle Figuerola, delegat diocesà per a l'ensenyament.
- Sr. Francesc Grabiell Farré, subdelegat diocesà per a l'ensenyament.
- Mn. Rafael Serra Abellà, delegat diocesà per a la litúrgia.
- Sra. Ana González Fernández, delegada diocesana per a les missions i la cooperació entre les Esglésies.
- Sra. Marisa Jiménez Buedo, delegada diocesana per a la pastoral de joventut.
- Mn. Joaquim Gras Minguella, delegat diocesà per a la pastoral de la mobilitat humana i per a les causes dels sants.
- Sra. Mercè Guasch Secall, delegada diocesana per a la pastoral de la salut.
- Mn. Josep Masdéu Aymamí, delegat diocesà per a la pastoral familiar.
- Mn. Santiago Soro Roca, delegat diocesà per a la pastoral social.
- Mn. Antonio Martínez Subías, delegat diocesà per al patrimoni artístic i documental i l'art sacre.
- P. Pere Cardona Bueno, o.f.m.c., delegat diocesà per a la vida consagrada.
- Mn. Raimon Mateu i de la Casa, delegat diocesà per a l'apostolat del mar – Stella Maris.
- Mn. Joan Magí i Ferré, director del Secretariat diocesà per a l'animació bíblica.
- Mn. Antoni Pérez de Mendiguren i Cros, subdirector del Secretariat diocesà per a l'animació bíblica.
- Mn. Norbert Miracle Figuerola, director del Secretariat diocesà per al diaconat permanent.
- Sra. Rosa Maria Sánchez Cornadó, directora del Secretariat diocesà per als laics amb missió pastoral.
- Mons. Miquel Barbarà Anglès, director del Secretariat diocesà per a la música sacra.
- Mn. Jaume Roig Roig, director del Secretariat diocesà per a les relacions interconfessionals.
- Mn. Josep Maria Alegret Bellmunt, director del Secretariat diocesà per als serveis al clergat.

Rector i equip de formadors del Seminari Menor (Mn. Joan Antoni Cedó Perelló, Mn. Xavier Roig Rovira i Mn. Albert Fortuny Llaveria), encarregats del Secretariat diocesà per a les vocacions.

Sr. Didac Bertran Vallvé, cap del Departament per als mitjans de comunicació social.

NOMENAMENTS

del mes d'octubre de 2012

El Sr. Arquebisbe, Dr. Jaume Pujol Balcells, ha signat, durant el mes d'octubre els següents nomenaments:

02/10/2012 Mn. Lluís Simón Pascual, consiliari de la Fraternitat Cristiana de Persones amb Discapacitat (FRATER), per a un termini de tres anys.

Mn. Pere Joan Figueras Roca, consiliari adjunt de la Fraternitat Cristiana de Persones amb Discapacitat (FRATER), per a un termini de tres anys.

Mn. Estanislau Figuerola Gual, diaca al servei de les parròquies de l'arxiprestat de Reus.

Sr. Francesc Ortiz Giménez, representant de la titularitat dels col·legis Sant Pau Apòstol de Tarragona, Joan XXIII de Bonavista (Tarragona), Sant Pau de Reus, Mare de Déu de la Serra de Montblanc, Centre d'Educació Especial Tilmar de Montblanc i Sant Rafael de la Selva del Camp, i director-gerent de la Fundació Sant Fructuós, per a un termini de tres anys.

Sr. Santiago Grimau Ferré, director de la revista *Església de Tarragona*, per a un termini de tres anys.

Sra. Anna Robert Fustero, directora del *Full Dominical*, per a un termini de tres anys.

28/10/2012 Mn. Joan M. Anglès Batet, diaca de les parròquies de Sant Salvador del Vendrell, de Santa Maria de la Bisbal del Penedès, de Sant Miquel de Marmellar, de Sant Cristòfor de Selma-El Pla de Manlleu, de Santa Maria de Valldossera i de Sant Miquel del Montmell.

30/10/2012 P. Robert Pascual Martín, s.j., membre del Consell del Presbiteri en representació dels preveres de l'arxiprestat de

Tarragona Perifèria, fins que finalitzi el nomenament dels altres representants dels arxiprestats (24/07/2014).

Sr. Jaume Agustí i Baldirà, responsable de l'animació de la fe de l'Escoltisme (Minyons Escolta i Guies Sant Jordi) a la Demarcació de Tarragona, per a un termini de cinc anys.

TEMES TRACTATS

en la reunió n. 251 del Consell Episcopal

2 d'octubre de 2012

— Nomenaments signats:

- Delegats i Directors de Secretariat (cf. p. 455 d'aquest BUTLLETÍ).
- Altres nomenaments (cf. p. anterior d'aquest BUTLLETÍ).

— Estudi de la proposta de protocol de funcionament del Museu Bíblic Tarraconense, que havia estat aprovat *ad experimentum* i ara ha estat presentat per a l'aprovació definitiva.

— Altres temes del govern ordinari de l'Arquebisbat: preveres, parròquies i organismes diocesans.

TEMES TRACTATS

en les reunions n. 252, 253 i 254 del Consell Episcopal

9, 16 i 23 d'octubre de 2012

— Concreció d'algun punt del Decret de la Penitenciària Apostòlica de la Santa Seu pel qual es disposen les condicions per a rebre el do de la indulgència plenària en ocasió de l'Any de la fe, i signatura del Decret d'aplicació a nivell arxidiocesà.

— Fruit de les consideracions de la comissió que es va formar per a fer un estudi i revisió del càlcul de la quota que les parròquies fan al fons comú diocesà, estudi de la taula comparativa de com quedarien per al 2013 tal com es fa el càlcul fins ara i si es fa a partir dels nous criteris. S'han fet unes consideracions i es passarà a la mateixa comissió perquè vegin els resultats i es faci la proposta definitiva a aquest Consell.

— Algunes qüestions relacionades amb la propera visita pastoral als arxiprestats de Tarragona Centre, Tarragona Perifèria i Reus.

— Comentari de les reaccions diverses que hi ha hagut a conseqüència de les declaracions fetes pels bisbes de Catalunya a rel de la Nota que van

emetre davant les eleccions al Parlament de Catalunya del dia 25 de novembre.

- El dia 23: informació sobre el funcionament de la Delegació diocesana per a l'ensenyament, per part de Mn. Norbert Miracle Figuerola, delegat diocesà per a aquest àmbit.
- Altres temes del govern ordinari de l'Arquebisbat.

TEMES TRACTATS

en la reunió n. 255 del Consell Episcopal

30 d'octubre de 2012

- Ordenació presbiteral, el dia 27 d'octubre de 2012, del religiós de la Sagrada Família P. Ángel Valero Expósito, al santuari de la Mare de Déu de Misericòrdia de Reus.
- Ordenació diaconal, el dia 28 d'octubre de 2012, del seminarista Joan Maria Anglès Batet, a l'església parroquial de Sant Pere Apòstol de Torredembarra.
- Nomenaments (cf. p. 457 d'aquest Butlletí).
- Importància de tenir actualitzats els horaris de misses i dels despatxos parroquials de les parròquies de tots els arxiprestats, per tal de poder-los oferir als feligresos.
- Informació sobre el funcionament de la Delegació diocesana per a la litúrgia, per part de Mn. Rafael Serra Abellà, delegat diocesà. Dins l'àmbit diocesà: edició del missal i leccionari del santoral propi de l'arxidiòcesi, entre altres. Dins l'àmbit del Secretariat Interdiocesà de litúrgia: marxa de les edicions que ha de publicar: 3a edició del Missal Romà i nova edició dels volums de la Litúrgia de les Hores, actualment exhaurits.
- Altres temes del govern ordinari de l'Arquebisbat, preveres i parròquies.

Museu Bíblic Tarraconense

PROTOCOL

del Museu Bíblic Tarraconense

Nom

Museu Bíblic Tarraconense (MBT).

Logotip

El logotip del Museu és:

MVSEVM BIBLICVM
TARRACONENSE

Ubicació

Casa dels Concilis, al carrer de les Coques, número 1C, de Tarragona.

Propietat

L'Arquebisbat de Tarragona.

Totes les peces custodiades al MBT són propietat de l'Arquebisbat, tret de les peces en dipòsit o préstecs. En qualsevol cas l'inventari del MBT referenciarà la situació concreta de cada peça.

Representant de la Propietat

El director del Museu Bíblic Tarraconense.

Objectius bàsics

Ser un instrument pedagògic que ajudi el públic a emmarcar històricament i culturalment les Sagrades Escripures i ajudar a descobrir la influència que la Bíblia ha exercit sobre la cultura i el pensament universal, i en particular sobre la nostra realitat occidental.

Hom intenta arribar a aquests objectius a través d'una concepció multidisciplinària en què es presenten els següents continguts sobre el món bíblic: geografia, entorn natural, història i arqueologia, numismàtica, història literària, culte i manifestacions artístiques.

Línies d'actuació

El Museu Bíblic Tarraconense presenta quatre línies d'actuació: conservació, difusió, formació i investigació. En aquest sentit s'entén que aquesta institució s'emmarca en una concepció museològica oberta, transversal i activa, constituint-se com un instrument de dinamització pedagògica i científica de la cultura bíblica al servei de l'Església i la societat.

Finalitat

Contribuir a la formació bíblica dels agents de pastoral de l'arxidiòcesi, els arxiprestats i parròquies, i aproximar la cultura bíblica a l'àmbit acadèmic i a la societat en general.

Contribuir a la formació de tots els creients, en sintonia amb les resolucions del concili provincial Tarraconense de 1995 (cf. sobretot resolucions 53 a 58).

També pretén ser un instrument útil al servei del diàleg interreligiós i de la interculturalitat.

Recursos

Els que generi la seva activitat i els que li faciliti el fons comú diocesà, d'acord amb els pressupostos que presentarà a l'aprovació diocesana a l'inici de cada exercici econòmic, on s'indicaran les previsions de les diferents despeses que genera la seva activitat (personal, neteja, manteniment, activitats, adquisicions...) i les que són comunes i compartides entre els diferents organismes i grups instal·lats a la casa dels Concilis.

Direcció: funcions i competències

El MBT comptarà amb un director, el qual serà designat i nomenat per l'Ordinari del lloc, escoltat el parer del director del Secretariat d'Animació Bíblica de l'arxidiòcesi de Tarragona o instància diocesana equivalent, per a un trienni.

Correspon al director gestionar, coordinar i impulsar el funcionament del Museu i vetllar pel compliment dels seus objectius i finalitats.

El director potenciarà la constitució d'un equip humà de voluntaris i professionals que l'ajudi a desenvolupar les tasques pedagògiques, de conservació i museogràfiques que li són pròpies, i en vetllarà el funcionament.

El director tindrà directa responsabilitat sobre la gestió econòmica i podrà autoritzar els pagaments que comporti el funcionament ordinari del MBT.

Consell rector

El MBT comptarà amb un consell rector, integrat pel director, que en serà el president, l'administrador i tres vocals, que seran designats pel mateix director d'entre els responsables dels principals àmbits previstos per al funcionament ordinari de la institució:

- Responsable del grup de monitors que guïen les visites.
- Responsable de conservació.
- Responsable de les tasques de secretaria.
- Responsable de la biblioteca.
- Responsable dels serveis pedagògics.
- Responsable de manteniment.

I altres que se li puguin afegir segons ho aconsellin les circumstàncies.

L'actuació d'aquests responsables es farà de manera coordinada i supervisada pel director.

Horaris i funcionament

Els horaris de visita del MBT seran presentats a l'Ordinari del lloc a proposta del director.

El protocol de seguretat serà establert pel director i el Vicari General.

La contractació de personal es farà amb l'aprovació del cap de personal de la casa de l'Arquebisbat, a proposta del director del MBT.

El MBT disposarà d'un reglament de règim intern per determinar els usos i funcionament diaris.

Algunes de les peces custodiades més significatives:

Les contingudes en la publicació: MUÑOZ, A. ET ALII, *Museum Biblicum Tarraconense* (Arquebisbat de Tarragona), ed. Escua, Barcelona 2011.

El MBT anirà actualitzant en suport digital els seus inventaris, dels quals lliurarà anualment una còpia actualitzada a Secretaria General i Cancelleria de l'Arquebisbat.

Sales del Museu:

1. Sala de la formació i transmissió de les Sagrades Escripures (Sala Arquebisbe Ramon Torrella) .
2. Sala de la geografia de Terra Santa (Sala Arquebisbe Lluís Martínez Sistach).
3. Sala de la Prehistòria a l'Èxode del Poble de Déu (Sala Arquebisbe Jaume Pujol) .
4. Sala de la conquesta de Canaan a l'època dels Macabeus (Sala Mn. Josep Vallès).
5. Sala de la dominació romana (Sala Mn. Salvador Ramon).
6. Sala de l'expansió del cristianisme (Sala Mn. Joan Magí).
7. Biblioteca especialitzada i taller de restauració.
8. Sala d'exposicions temporals.
9. Sala de tallers pedagògics i despatxos annexos.
10. Pati¹

¹ Qualsevol organisme diocesà o grup de la casa dels Concilis que vulgui fer ús d'aquest espai per a una activitat cal que cursi sol·licitud al Museu amb antelació suficient.

11. Capella²
12. Sala d'exposicions temporals

El MBT disposarà de l'ús d'alguns espais de la casa dels Concilis compartit amb altres entitats que hi tenen la seva seu.

El MBT compta també amb els corresponents despatxos que se li assignen per a l'exercici de la seva activitat.

Dades històriques relatives al MBT

El Museu Bíblic Tarraconense va ser fundat l'any 1930 pel Dr. Josep Vallès i Barceló, canonge lectoral de la Catedral de Tarragona, professor de Sagrades Escripures al Seminari de Tarragona i vinculat al Pontifici Institut Bíblic de Roma. El Museu es va crear a partir del material que recollí o adquirí en els seus viatges a Terra Santa i el Pròxim Orient, i s'ubicà en dues sales del claustre del Sagrat Cor del Seminari de Tarragona. En el MBT s'exposaven peces d'un gran valor, com els còdexs de la Vulgata Tarraconense, del segle XIII, entre els quals destacaven els procedents del monestir d'Escaladei, donats per l'arquebisbe Joan d'Aragó a aquest cenobi. També d'aquest monestir s'exposava la Bíblia Sacra, en dos volums, feta cap a l'any 1300 en un taller català.

El Dr. Vallès va concebre el museu com una eina pedagògica al servei de la cultura i de la fe. En aquest sentit era un projecte molt útil per a la formació dels seminaristes i de la societat. En el diari *La veu de Tarragona* de 14 de gener de 1932 s'esmentava que: «[...] el Museu és una exigència pedagògica: ensenyar veient, ensenyar palpant, ensenyar construint, aquest és l'ideal! [...] Els museus Bíblic i Egiptològic del Monestir de Montserrat començats amb elements minsos i continuats amb aquella paciència proverbial benedictina, constitueixen avui, en les seves diverses seccions, una col·lecció d'un interès escripturístic imprescindible. [...] Una raó semblant ens mena ha [sic] preveure també la futura puixança del pro-museu Bíblic.»

Amb l'esclat de la Guerra Civil el Museu fou desmuntat i les peces custodiades al Palau Arquebisbal i a l'Arxiu Històric Arxidiocesà. L'any 1941 el Museu fou refet en una dependència contigua a la Biblioteca del Seminari, i l'any 1950 el Museu fou traslladat al seu antic emplaçament. L'any 1968, tornava a ser desmuntat. Mn. Salvador Ramon, canonge i arxiver de l'Arxiu Històric Arxidiocesà, va aconseguir salvaguardar la major part dels objectes i així evitar-ne la desaparició. Amb l'aprovació

² Qualsevol organisme diocesà o grup de la casa dels Concilis que vulgui fer ús d'aquest espai per a una celebració cal que cursi sol·licitud al Museu amb antelació suficient.

de l'Associació Bíblica de Catalunya, per decret de l'arquebisbe Josep Pont i Gol, es va consolidar la represa d'un treball ben actiu en l'àmbit de la Tarraconense en el camp dels estudis bíblics i la difusió de les Sagrades Escripures, que havia tingut els seus antecedents al nostre país en una llarga i qualificada tradició anterior a la desfeta de 1936. Fruit d'aquest fet, a finals dels anys 80, el museu fou recuperat per iniciativa del Secretariat Diocesà de Pastoral Bíblica i amb l'esforç d'un equip de voluntaris. L'any 1995, sent arquebisbe Mons. Ramon Torrella Cascante, el Museu fou reinstal·lat, provisionalment, a la planta superior del Palau Arquebisbal. Fou una iniciativa del Secretariat Diocesà de Pastoral Bíblica, i amb l'esforç d'un equip de voluntaris integrat per arqueòlegs, tècnics d'enginyeria i delineació i professors de primària, secundària i batxillerat. Darrerament els arquebisbes Lluís Martínez Sistach i Jaume Pujol Balcells han donat un nou impuls al Museu, assignant-li un nou emplaçament a l'històric edifici de la casa dels Concilis. En l'adequació i muntatge de les noves instal·lacions del MBT hi ha col·laborat l'Associació Cultural Sant Fructuós.

El dia 10 d'abril de 2006, l'arquebisbe Jaume Pujol inaugurà i beneí les noves instal·lacions. En aquesta última etapa el Museu ha incrementat el seu patrimoni gràcies a adquisicions i nombroses donacions. Actualment el Museu es projecta en quatre línies d'actuació: conservació, difusió, formació i investigació i ha normalitzat la seva presència en la realitat institucional del territori.

Aprovat per decret del Sr. Arquebisbe de Tarragona de 9 d'octubre de 2012

Sant Pare

MISSATGE

per a la L Jornada Mundial de Pregària per les Vocacions. 21 d'abril de 2013 - IV Diumenge de Pasqua

LES VOCACIONS, SIGNE DE L'ESPERANÇA FONAMENTADA SOBRE LA FE

Benvolguts germans i germanes,

Amb motiu de la 50 Jornada Mundial de Pregària per les Vocacions, que se celebrarà el 21 d'abril de 2013, quart diumenge de Pasqua, voldria invitar-vos a reflexionar sobre el tema: «Les vocacions, signe de l'esperança fonamentada sobre la fe», que s'inscriu perfectament en el context de l'Any de la fe i en el 50è aniversari de l'obertura del concili ecumènic Vaticà II. El servent de Déu Pau VI, durant l'Assemblea conciliar, va instituir aquesta Jornada d'invocació unànime a Déu Pare perquè continuï enviant obrers a la seva Església (cf. Mt 9,38). «El problema del nombre suficient de sacerdots» —va subratllar en aquell moment el Pontífex— «afecta de prop a tots els fidels, no sols perquè d'ell depèn el futur religiós de la societat cristiana, sinó també perquè aquest problema és l'índex just i inexorable de la vitalitat de fe i d'amor de cada comunitat parroquial i diocesana, i testimoni de la salut moral de les famílies cristianes. On són nombroses les vocacions a l'estat eclesiàstic i religiós, es viu generosament d'acord amb l'evangeli» (Pau VI, *Radiomissatge*, 11 d'abril de 1964).

En aquests decennis, les diferents comunitats eclesials esteses per tot el món s'han trobat espiritualment unides cada any, en el quart diumenge de Pasqua, per implorar a Déu el do de santes vocacions i proposar a la reflexió comuna la urgència de la resposta a la crida divina. Aquesta significativa cita anual ha afavorit, en efecte, un fort interès per situar cada cop més al centre de l'espiritualitat, de l'acció pastoral i de la pregària dels fidels, la importància de les vocacions al sacerdoci i a la vida consagrada.

L'esperança és espera de quelcom positiu per al futur, però que, al mateix temps, sosté el nostre present, marcat sovint per insatisfaccions i fracassos. On es fonamenta la nostra esperança? Contemplant la història del poble d'Israel narrada en l'Antic Testament, veiem que, també en els moments de més dificultat com els de l'exili, apareix un element constant, subratllat particularment pels profetes: la memòria de les promeses fetes per Déu als patriarques; memòria que porta a imitar l'actitud exemplar d'Abraham, el qual, recorda l'apòstol Pau, «esperant contra tota esperança, va creure i va arribar a ser pare d'una multitud de pobles, d'acord amb el que diu l'Escriptura: *Així serà la teva descendència*» (Rm 4,18). Una veritat consoladora i il·luminadora que sobresurt al llarg de tota la història de la Salvació és, per tant, la fidelitat de Déu a l'aliança, a la qual s'ha compromès i l'ha renovada cada cop que l'home l'ha trencada amb la infidelitat i amb el pecat, des del temps del diluvi (cf. Gn 8,21-22) fins al de l'èxode i el camí pel desert (cf. Dt

9,7); fidelitat de Déu que ha vingut a segellar l'aliança nova i eterna amb l'home, mitjançant la sang del seu Fill, mort i ressuscitat per a la nostra Salvació.

En tot moment, sobretot en aquells més difícils, la fidelitat del Senyor, autèntica força motriu de la història de la Salvació, és la que sempre fa vibrar els cors dels homes i de les dones, confirmant-los en l'esperança d'aconseguir un dia la «Terra promesa». Aquí hi ha el fonament segur de tota esperança: Déu no ens deixa mai sols i és fidel a la paraula donada. Per aquest motiu, en tota situació joiosa o desfavorable, podem nodrir una esperança sòlida i pregar amb el salmista: «Reposa només en Déu, ànima meva; d'ell em ve tota esperança» (Sl 62,6). Tenir esperança equival, doncs, a confiar en el Déu fidel, que manté les promeses de l'aliança. Fe i esperança estan, per tant, estretament unides. De fet, «*esperança*, és una paraula central de la fe bíblica, fins al punt que en molts passatges les paraules *fe* i *esperança* semblen intercanviables. Així, la Carta als Hebreus uneix estretament la «fe plena» (10,22) amb la «indefectible esperança que professem» (cf. 10,23). També quan la Primera Carta de Pere exhorta els cristians a estar sempre a punt per donar una resposta sobre el *logos* —el sentit i la raó— de la seva esperança (cf. 3,15), *esperança* equival a *fe*» (Enc. *Spe salvi*, 2).

Benvolguts germans i germanes, en què consisteix la fidelitat de Déu en què es pot confiar amb esperança ferma? En el seu amor. Ell, que és Pare, bolca en el nostre jo més profund el seu amor, mitjançant l'Esperit Sant (cf. Rm 5,5). I aquest amor, que s'ha manifestat plenament en Jesucrist, interpel·la la nostra existència, demana una resposta sobre allò que cadascú vol fer de la vida pròpia, sobre fins a quin punt està disposat a ser constant per realitzar-la plenament. L'amor de Déu segueix, a vegades, camins impensables, però aconsegueix sempre aquells que es deixen trobar. L'esperança s'alimenta, per tant, d'aquesta certesa: «Nosaltres hem conegut l'amor que Déu ens té i hem cregut en ell» (1Jn 4,16). I aquest amor exigent, profund, que va més enllà del superficial, ens encoratja, ens fa esperar en el camí de la vida i en el futur, ens fa tenir confiança en nosaltres mateixos, en la història i en els altres. Voldria dirigir-me de manera particular a vosaltres, joves, i repetir-vos: «Què seria la vostra vida sense aquest amor? Déu cuida l'home des de la creació fins a la fi dels temps, quan durà a terme el seu projecte de salvació. ¡En el Senyor ressuscitat tenim la certesa de la nostra esperança!» (Discurs als joves de la diòcesi de San Marino-Montefeltro, 19 de juny de 2011).

Com va passar en el decurs de la seva existència terrenal, també avui Jesús, el Ressuscitat, passa a través dels camins de la nostra vida, i ens veu immersos en les nostres activitats, amb els nostres desitjos i les nostres necessitats. Precisament en l'esdevenir quotidià continua dirigint-nos la seva paraula; ens crida a realitzar la nostra vida amb ell, l'únic capaç d'apagar la nostra set d'esperança. Ell, que viu en la comunitat de deixebles que és l'Església, també avui crida a seguir-lo. I aquesta crida pot arribar en qualsevol moment. També ara Jesús repeteix: «Vine i segueix-me» (Mc 10,21). Per respondre a aquesta invitació cal deixar d'elegir per un mateix el camí propi. Seguir-lo significa submergir la voluntat pròpia en la voluntat de Jesús, donar-li veritablement la precedència, posar-lo en primer lloc davant tot el que forma part de la nostra vida: la família, el treball, els interessos personals, nosaltres mateixos. Significa entregar la pròpia vida a ell, viure amb ell en intimitat profunda, entrar a través d'ell en comunió amb el Pare i amb l'Esperit Sant i, en

conseqüència, amb els germans i germanes. Aquesta comunió de vida amb Jesús és el «lloc» privilegiat on s'experimenta l'esperança i on la vida serà lliure i plena.

Les vocacions sacerdotals i religioses neixen de l'experiència de l'encontre personal amb Crist, del diàleg sincer i confiat amb ell, per entrar en la seva voluntat. És necessari, doncs, créixer en l'experiència de fe, entesa com a relació profunda amb Jesús, com escolta interior de la seva veu, que ressona dins nostre. Aquest itinerari, que fa capaç d'acollir la crida de Déu, s'esdevé dins les comunitats cristianes que viuen un clima intens de fe, un testimoni generós d'adhesió a l'evangeli, una passió missionera que indueix al do total d'un mateix pel regne de Déu, alimentat per la participació en els sagraments, en particular l'eucaristia, i per una fervorosa vida de pregària. Aquesta última «ha de ser, per una part, molt personal, una confrontació del meu jo amb Déu, amb el Déu viu. Però, per una altra, ha d'estar guiada i il·luminada una vegada i una altra per les grans pregàries de l'Església i dels sants, per la pregària litúrgica, en la qual el Senyor ens ensenya constantment a pregar correctament» (Enc. *Spe salvi*, 34).

La pregària constant i profunda fa créixer la fe de la comunitat cristiana, en la certesa sempre renovada que Déu mai no abandona el seu poble i el sosté suscitant vocacions especials, al sacerdoci i a la vida consagrada, perquè siguin signes d'esperança per al món. En efecte, els preveres i els religiosos estan cridats a donar-se de manera incondicional al poble de Déu, en un servei d'amor a l'evangeli i a l'Església, un servei a aquella esperança ferma que només l'obertura a l'horitzó de Déu pot donar. Per tant, ells, amb el testimoniatge de la seva fe i amb el seu fervor apostòlic, poden transmetre, en particular a les noves generacions, el desig viu de respondre generosament i sense demora a Crist que crida a seguir-lo més de prop. La resposta a la crida divina per part d'un deixeble de Jesús per dedicar-se al ministeri sacerdotal o a la vida consagrada, es manifesta com un dels fruits més madurs de la comunitat cristiana, que ajuda a mirar amb confiança i esperança particulars el futur de l'Església i la seva tasca d'evangelització. Aquesta tasca necessita sempre nous obrers per a la predicació de l'evangeli, per a la celebració de l'eucaristia i per al sagrament de la reconciliació. Per això, que no manquin sacerdots plens de zel que sàpiguen acompanyar els joves com «companys de viatge» per ajudar-los a reconèixer, en el camí a vegades tortuós i fosc de la vida, Crist, camí, veritat i vida (cf. Jn 14,6); per proposar-los amb valentia evangèlica la bellesa del servei a Déu, a la comunitat cristiana i als germans. Sacerdots que mostrin la fecunditat d'una tasca entusiasta, que confereix un sentit de plenitud a l'existència pròpia, per estar fonamentada sobre la fe en aquell que ens ha estimat en primer lloc (cf. 1Jn 4,19). Igualment, desitjo que els joves, enmig de tantes propostes superficials i efímeres, sàpiguen conrear l'atracció pels valors, les metes altes, les opcions radicals, per a un servei als altres seguint les petjades de Jesús.

Estimats joves, no tingueu por de seguir-lo i de recórrer amb intrepidesa els camins exigents de la caritat i del compromís generós. Així sereu feliços de servir, sereu testimonis d'aquell goig que el món no pot donar, sereu flames vives d'un amor infinit i etern, aprendreu a «donar raó de la vostra esperança» (1Pe 3,15).

Benedictus pp XVI

Vaticà, 6 d'octubre de 2012

Sínode dels Bisbes

HOMILIA DEL SANT PARE

en la santa missa per a l'obertura del Sínode dels Bisbes i proclamació com a doctors de l'Església de sant Joan d'Àvila i de santa Hildegarda de Bingen. Plaça de Sant Pere. 7 d'octubre de 2012

Venerables germans,

Benvolguts germans i germanes,

Amb aquesta solemne concelebració inaugurem la XIII Assemblea General Ordinària del Sínode dels Bisbes, que té com a tema: «La nova evangelització per a la transmissió de la fe cristiana.» Aquesta temàtica respon a una orientació programàtica per a la vida de l'Església, la de tots els seus membres, les famílies, les comunitats, la de les seves institucions. Aquesta perspectiva es reforça per la coincidència amb l'inici de l'Any de la fe, que s'esdevindrà dijous vinent, 11 d'octubre, en el 50è aniversari de l'obertura del concili ecumènic Vaticà II. Dono la meua cordial benvinguda, plena de reconeixement, als qui heu vingut a formar part d'aquesta Assemblea sinodal, en particular al secretari general del Sínode dels Bisbes i als seus col·laboradors. Faig extensiva la meua salutació als delegats fraterns d'altres Esglésies i comunitats eclesials, i a tots els presents, i els invito a acompanyar amb la pregària quotidiana els treballs que desenvoluparem en les properes tres setmanes.

Les lectures bíbliques de la litúrgia de la Paraula d'aquest diumenge ens ofereixen dos punts principals de reflexió: el primer sobre el matrimoni, que reprendré més endavant; el segon sobre Jesucrist, que abordo a continuació. No tenim temps per comentar el passatge de la carta als Hebreus, però, a l'inici d'aquesta Assemblea sinodal, hem d'acollir la invitació a fixar els ulls en el Senyor Jesús, al qual, «després de la passió i la mort, el veiem coronat de glòria i de prestigi» (He 2,9). La paraula de Déu ens posa davant el crucificat gloriós, de manera que tota la nostra vida, i en concret la tasca d'aquesta assemblea sinodal, es dugui a terme a la seva presència i a la llum del seu misteri. L'evangelització, en tot temps i lloc, té sempre com a punt central i últim Jesús, el Crist, el Fill de Déu (cf. Mc 1,1); i el crucifix és per excel·lència el signe distintiu de qui anuncia l'evangeli: signe d'amor i de pau, crida a la conversió i a la reconciliació. Que nosaltres, venerats germans, siguem els primers a tenir la mirada del cor posada en ell, deixant-nos purificar per la seva gràcia.

Voldria ara reflexionar breument sobre la *nova evangelització*, relacionant-la amb l'evangelització ordinària i amb la missió *ad gentes*. L'Església existeix per evangelitzar. Fidels al manament del Senyor Jesucrist, els seus deixebles van anar per tot el món per anunciar la Bona Notícia, fundant pertot arreu les comunitats cristianes. Amb el temps, aquestes han arribat a ser Esglésies ben organitzades amb nombrosos fidels. En determinats períodes històrics, la divina Providència ha suscitat un renovat dinamisme de l'activitat evangelitzadora de l'Església. Només cal pensar en l'evangelització dels pobles anglosaxons i eslaus, o en la transmissió de l'evangeli al continent americà, i més tard els diferents períodes missioners als pobles

d'Àfrica, d'Àsia i d'Oceania. Sobre aquest rerefons dinàmic, m'agrada mirar també les dues figures lluminoses que acabo de proclamar doctors de l'Església: sant Joan d'Àvila i santa Hildegarda de Bingen. També en el nostre temps l'Esperit Sant ha suscitat a l'Església un nou impuls per anunciar la Bona Notícia, un dinamisme espiritual i pastoral que ha trobat la seva expressió més universal i el seu impuls més autoritzat en el concili ecumènic Vaticà II. Aquest renovat dinamisme d'evangelització produeix un influx beneficiós sobre les dues «branques» específiques que es desenvolupen a partir d'ella, és a dir, per una part la *missio ad gentes*, això és l'anunci de l'evangeli fins i tot a aquells que no coneixen Jesucrist i el seu missatge de salvació; i, per altra part, la nova evangelització, orientada principalment a les persones que, fins i tot estant batejades, s'han allunyat de l'Església i viuen sense tenir en compte la praxi cristiana. L'Assemblea sinodal que avui s'inicia està dedicada a aquesta nova evangelització, per afavorir en aquestes persones un nouencontre amb el Senyor, l'únic que omple de significat profund i de pau la nostra existència; per afavorir el redescobriment de la fe, font de gràcia que porta alegria i esperança a la vida personal, familiar i social. Òbviament, aquesta orientació particular no ha de disminuir l'impuls missioner, en sentit propi, ni l'activitat ordinària d'evangelització en les nostres comunitats cristianes. En efecte, els tres aspectes de l'única realitat d'evangelització es completen i fecunden mútuament.

El tema del matrimoni que ens proposa l'Evangeli i la primera lectura, mereix en aquest sentit una atenció especial. El missatge de la paraula de Déu es pot resumir en l'expressió que es troba en el llibre del Gènesi i que Jesús mateix reprèn: «Per això l'home deixa el pare i la mare per unir-se a la seva esposa, i, des d'aquell moment, ells dos formen una sola família» (Gn 1,24, Mc 10,7-8). Què ens diu avui aquesta Paraula? Penso que ens invita a ser més conscients d'una realitat ja coneguda però potser no del tot valorada: que el matrimoni constitueix en ell mateix un evangeli, una Bona Notícia per al món actual, en particular per al món secularitzat. La unió de l'home i la dona, el seu ser «una sola família» en la caritat, en l'amor fecund i indissoluble, és un signe que parla de Déu amb força, amb una eloqüència que en els nostres dies arriba a ser més gran, perquè, lamentablement i per diverses causes, el matrimoni, precisament a les regions d'antiga evangelització, travessa una crisi profunda. I no és casual. El matrimoni està unit a la fe, no en un sentit genèric. El matrimoni, com a unió d'amor fidel i indissoluble, es fonamenta en la gràcia que ve de Déu U i Tri, que en Crist ens ha estimat amb un amor fidel fins a la creu. Avui podem percebre tota la veritat d'aquesta afirmació, contrastant-la amb la realitat dolorosa de tants matrimonis que desgraciadament acaben malament. Hi ha una correspondència evident entre la crisi de la fe i la crisi del matrimoni. I, tal com l'Església afirma i testimonia des de fa temps, el matrimoni està cridat a ser no sols objecte, sinó subjecte de la nova evangelització. Això es realitza ja en moltes experiències, vinculades a comunitats i moviments, però s'està realitzant cada cop més també en el teixit de les diòcesis i de les parròquies, com ho ha demostrat la recent Trobada Mundial de les Famílies.

Una de les idees clau del renovat impuls que el concili Vaticà II ha donat a l'evangelització és la de la crida universal a la santedat, que com a tal concerneix tots els cristians (cf. Const. *Lumen gentium*, 39-42). Els sants són els protagonistes veritables de l'evangelització en totes les seves expressions. Ells són, també de manera parti-

cular, els pioners i els qui impulsen la nova evangelització: amb la seva intercessió i l'exemple de les seves vides, oberts a la fantasia de l'Esperit Sant, mostren la bellesa de l'evangeli i de la comunió amb Crist a les persones indiferents o fins i tot hostils, i inviten els creients tebis, per dir-ho així, que amb alegria visquin de fe, esperança i caritat, que descobreixin el «gust» per la Paraula de Déu i els sagraments, en particular pel pa de vida, l'eucaristia. Sants i santes floreixen entre els generosos missioners que anuncien la bona notícia als no cristians, tradicionalment als països de missió i actualment a tot arreu on viuen persones no cristianes. La santedat no coneix barreres culturals, socials, polítiques, religioses. El seu llenguatge —el de l'amor i la veritat— és comprensible a tots els homes de bona voluntat i els acosta a Jesucrist, font inesgotable de vida nova.

Pel que fa a això, ens aturem un moment per admirar els dos sants que avui han estat afegits al grup escollit dels doctors de l'Església. Sant Joan d'Àvila va viure al segle XVI. Profund coneixedor de les Sagrades Escripures, estava dotat d'un esperit missioner ardent. Va saber penetrar amb profunditat singular en els misteris de la redempció obrada per Crist per a la humanitat. Home de Déu, unia la pregària constant amb l'acció apostòlica. Es va dedicar a la predicació i a l'increment de la pràctica dels sagraments, concentrant els seus esforços a millorar la formació dels candidats al sacerdoci, dels religiosos i els laics, amb vista a una reforma fecunda de l'Església.

Santa Hildegarda de Bingen, important figura femenina del segle XII, va oferir una contribució preciosa al creixement de l'Església del seu temps, valorant els dons rebuts de Déu i mostrant-se com una dona d'intel·ligència viva, sensibilitat profunda i autoritat espiritual reconeguda. El Senyor la va dotar d'esperit profètic i de capacitat intensa per a discernir els signes dels temps. Hildegarda alimentava un gran amor per la creació, va conrear la medicina, la poesia i la música. Sobretot va conservar sempre un amor gran i fidel per Crist i la seva Església.

La mirada sobre l'ideal de la vida cristiana, expressat en la crida a la santedat, ens impulsa a mirar amb humilitat la fragilitat de tants cristians, encara més, el seu pecat, personal i comunitari, que representa un gran obstacle per a l'evangelització, i a reconèixer la força de Déu que, en la fe, ve a l'encontre de la debilitat humana. Per tant, no es pot parlar de la nova evangelització sense una disposició sincera de conversió. Deixar-se reconciliar amb Déu i amb el proïsme (cf. 2Co 5,20) és la via mestra de la nova evangelització. Únicament purificats, els cristians podran trobar l'orgull legítim de la seva dignitat de fills de Déu, creats a imatge seva i redimits amb la sang preciosa de Jesucrist, i experimentar la seva alegria per a compartir-la amb tots, amb els de prop i els de lluny.

Estimats germans i germanes, encomanem a Déu els treballs de l'Assemblea sinodal amb el sentiment viu de la comunió dels sants, invocant la intercessió particular dels grans evangelitzadors, entre els quals volem comptar amb gran afecte el beat papa Joan Pau II, el llarg pontificat del qual ha estat també exemple de nova evangelització. Ens posem sota la protecció de la benaurada Mare de Déu, Estrella de la nova evangelització. Amb ella invoquem una efusió especial de l'Esperit Sant, que il·lumini des de dalt l'Assemblea sinodal i la faci fructuosa per al camí de l'Església avui, en el nostre temps. Amén.

MISSATGE AL POBLE DE DÉU

*en la conclusió de la XIII Assemblea General Ordinària del Sínode dels Bisbes.
Divendres, 26 d'octubre de 2012*

COM LA SAMARITANA AL POU

Germans i germanes,

«Us desitjo la gràcia i la pau de part de Déu, el nostre Pare, i de Jesucrist, el Senyor» (Rm 1,7). Bisbes de tot el món, invitats pel bisbe de Roma, el papa Benet XVI, ens hem reunit per reflexionar plegats sobre «la nova evangelització per a la transmissió de la fe cristiana» i, abans de tornar a les nostres Esglésies particulars, volem dirigir-nos a tots vosaltres per animar i orientar el servei a l'evangeli en els diversos contextos en què estem cridats a donar avui testimoniatge.

1. Com la samaritana al pou

Ens deixem il·luminar per una pàgina de l'Evangeli: l'encontre de Jesús amb la dona samaritana (cf. Jn 4,5-42). No hi ha home o dona que en la seva vida, com la dona de Samaria, no es trobi al costat d'un pou amb un càntir buit, amb l'esperança de sadollar el desig més profund del cor, aquell que només pot donar significat ple a l'existència. Avui són molts els pous que s'ofereixen a la set de l'home, però convé fer-ne discerniment per evitar aigües contaminades. És urgent orientar bé la recerca, per no caure en desil·lusions que poden ser ruïnoses.

Com Jesús, al pou de Sicar, també l'Església sent el deure d'asseure's al costat dels homes i dones del nostre temps per fer present el Senyor en les seves vides, de manera que puguin trobar-lo, perquè només el seu Esperit és l'aigua que dona la vida veritable i eterna. Només Jesús és capaç de llegir fins al fons del cor i desvetllar-nos la nostra veritat: «M'ha dit tot el que he fet», conta la dona als seus veïns. Aquesta paraula d'anunci —a la qual s'uneix la pregunta que obre a la fe: «Serà ell el Crist?»— mostra que qui ha rebut la vida nova de l'encontre amb Jesús no pot fer menys que convertir-se en anunciador de veritat i d'esperança per als altres. La pecadora convertida es converteix en missatgera de salvació i condueix tota la ciutat cap a Jesús. De l'acollida del testimoni la gent passarà després a l'experiència directa de l'encontre: «Ara ja no creiem pel que tu dius. Nosaltres mateixos l'hem sentit i sabem que aquest és realment el salvador del món.»

2. Una nova evangelització

Conduir els homes i les dones del nostre temps cap a Jesús, a l'encontre amb ell, és una urgència que apareix a totes les regions, tant les d'antiga evangelització com les de recent. A tot arreu se sent la necessitat de revifar una fe que corre el risc d'apagar-se en contextos culturals que obstaculitzen el seu arrelament personal, la seva presència social, la claredat dels seus continguts i els seus fruits coherents. No es tracta de començar-ho tot novament, sinó —amb l'ànim apostòlic de Pau, el qual afirma: «Ai de mi si no anunciés l'evangeli!» (1Co 9,16)— d'inserir-se en el llarg camí de proclamació de l'evangeli que, des dels primers segles de l'era cristiana fins al present, ha recorregut la història i ha edificat comunitats de creients arreu de la terra. Per petites o grans que siguin, aquestes comunitats són el fruit

de l'entrega de tants missioners i de no pocs màrtirs, de generacions de testimonis de Jesús dels quals guardem una memòria agraïda.

Els canvis socials, culturals, econòmics, polítics i religiosos ens criden, això no obstant, a quelcom nou: a viure d'una manera renovada la nostra experiència comunitària de fe i l'anunci, mitjançant una evangelització «nova en el seu ardor, en els seus mètodes, en les seves expressions» (Joan Pau II, Discurs a la XIX Assemblea del CELAM, Port-au-Prince 9 març 1983, n. 3), com va dir Joan Pau II. Una evangelització dirigida, com ens ho ha recordat Benet XVI, «principalment a les persones que, fins i tot estant batejades, s'han allunyat de l'Església i viuen sense tenir en compte la praxi cristiana. L'Assemblea sinodal que avui s'inicia està dedicada a aquesta nova evangelització, per afavorir en aquestes persones un nouencontre amb el Senyor, l'únic que omple de significat profund i de pau la nostra existència; per afavorir el redescobriments de la fe, font de gràcia que porta alegria i esperança a la vida personal, familiar i social» (Benet XVI, Homília en la celebració eucarística per a la solemne inauguració de la XIII Assemblea general ordinària del Sínode dels Bisbes, Roma, 7 d'octubre de 2012).

3. L'encontre personal amb Jesucrist en l'Església

Abans d'entrar en la qüestió sobre la forma que ha d'adoptar aquesta nova evangelització, sentim l'exigència de dir-vos, amb convicció profunda, que la fe es decideix, sobretot, en la relació que establim amb la persona de Jesús, que surt al nostre encontre. L'obra de la nova evangelització consisteix a proposar novament al cor i a la ment, no poques vegades distrets i confusos, dels homes i dones del nostre temps i, sobretot a nosaltres mateixos, la bellesa i la novetat perenne de l'encontre amb Crist. Us invitem a tots a contemplar el rostre del Senyor Jesucrist, a entrar en el misteri de la seva existència, entregada per nosaltres fins a la creu, ratificada com a do del Pare per la seva resurrecció d'entre els morts i comunicada a nosaltres mitjançant l'Esperit. En la persona de Jesús es revela el misteri d'amor de Déu Pare per tota la família humana. Ell no ha volgut deixar-la a la deriva de la seva autonomia impossible, sinó que l'ha unida a ell mateix per mitjà d'una aliança d'amor renovada.

L'Església és l'espai ofert per Crist en la història per a poder-lo trobar, perquè ell li ha lliurat la seva Paraula, el baptisme que ens fa fills de Déu, el seu cos i la seva sang, la gràcia del perdó del pecat, sobretot en el sagrament de la reconciliació, l'experiència d'una comunió que és reflex mateix del misteri de la Santíssima Trinitat i la força de l'Esperit que ens mou a la caritat envers els altres.

Hem de constituir comunitats acollidores, en les quals tots els marginats es trobin com a casa seva, amb experiències concretes de comunió que, amb la força ardent de l'amor —«Mireu com s'estimen» (Tertul·lià, *Apologètic*, 39, 7)— atreguin la mirada desencantada de la humanitat contemporània. La bellesa de la fe ha de resplendir, en particular, en la sagrada litúrgia, sobretot en l'eucaristia dominical. Justament en les celebracions litúrgiques l'Església mostra el seu rostre d'obra de Déu i fa visible, en les paraules i en els gestos, el significat de l'evangeli.

És la nostra tasca avui fer accessible aquesta experiència d'Església i multiplicar, per tant, els pous als quals invitar els homes i dones assedegats i possibilitar el seu encontre amb Jesús, oferir oasis als deserts de la vida. D'això en són responsables

les comunitats cristianes i, en elles, cada deixeble del Senyor. Cadascú ha de donar un testimoniatge insubstituïble perquè l'evangeli pugui creuar-se amb l'existència de tantes persones. Per això se'ns exigeix la santedat de vida.

4. Les ocasions de l'encontre amb Jesús i l'escolta de l'Escriptura

Alguns preguntaran com dur a terme tot això. No es tracta d'inventar noves estratègies, gairebé com si l'evangeli fos un producte per posar en el mercat de les religions, sinó de descobrir les maneres mitjançant les quals, davant l'encontre amb Jesús, les persones s'han acostat a ell i per ell s'han sentit cridades i adaptar-los a les condicions del nostre temps.

Recordem, per exemple, com Pere, Andreu, Jaume i Joan van ser cridats per Jesús en el context del seu treball, com Zaqueu va poder passar de la simple curiositat a l'abric de la taula compartida amb el Mestre, com el centurió va demanar la intervenció del Senyor davant la malaltia d'una persona propera, com el cec de naixement el va invocar com a alliberador de la seva mateixa marginació, com Marta i Maria van veure recompensada la seva hospitalitat amb la seva presència mateixa. Podem continuar encara recorrent les pàgines dels evangelis i trobant tantes i tantes maneres en què la vida de les persones s'ha obert, des de diferents condicions, a la presència de Crist. I el mateix podem fer amb tot el que l'Escriptura ens diu de l'experiència missionera dels Apòstols en l'Església naixent.

La lectura freqüent de la Sagrada Escriptura, il·luminada per la Tradició de l'Església que ens la lliura i interpreta autènticament, no sols és un pas obligat per conèixer el contingut mateix de l'evangeli, això és, la persona de Jesús en el context de la història de la salvació, sinó que, a més, ens ajuda a trobar espais nous d'encontre amb ell, noves formes d'acció veritablement evangèliques, arrelades en les dimensions fonamentals de la vida humana: la família, el treball, l'amistat, la pobresa i les proves de la vida, etc.

5. Evangelitzar-nos a nosaltres mateixos i disposar-nos a la conversió

Volem ressaltar que la nova evangelització es refereix, en primer lloc, a nosaltres mateixos. En aquests dies, molts bisbes ens han recordat que, per poder evangelitzar el món, l'Església ha de posar-se, en primer lloc, a l'escolta de la Paraula. La invitació a evangelitzar es tradueix en una crida a la conversió.

Sentim sincerament el deure de convertir-nos a la potència de Crist, que és capaç de fer totes les coses noves, sobretot les nostres pobres persones. Hem de reconèixer amb humilitat que la misèria, les debilitats dels deixebles de Jesús, especialment dels seus ministres, entelen la credibilitat de la missió. Som plenament conscients, nosaltres els Bisbes els primers, de no poder estar mai a l'altura de la crida del Senyor i de l'evangeli que ens ha entregat per al seu anunci a les gents. Sabem que hem de reconèixer humilment la nostra debilitat davant les ferides de la història i no deixem de reconèixer els nostres pecats personals. Estem, a més, convençuts que la força de l'Esperit del Senyor pot renovar la seva Església i fer-la novament esplendorosa si ens deixem transformar per ell. Ho mostra la vida dels sants, la memòria dels quals i el relat de les seves vides són instruments privilegiats de la nova evangelització.

Si aquesta renovació fos confiada a les nostres forces hi hauria motius seriosos de dubte, però en l'Església la conversió i l'evangelització no ens tenen a nosaltres, pobres homes, com a primers actors, sinó el mateix Esperit del Senyor. Aquí es troba la nostra força i la nostra certesa, que el mal no tindrà mai l'última paraula, ni en l'Església ni en la història: «Que els vostres cors s'asserenin i no temin» (Jn 14,27), ha dit Jesús als seus deixebles.

La tasca de la nova evangelització descansa sobre aquesta certesa serena. Nosaltres confiem en la inspiració i en la força de l'Esperit, que ens ensenyarà el que hem de dir i el que hem de fer, encara en les circumstàncies més difícils. És el nostre deure, per això, vèncer la por amb la fe, el cansament amb l'esperança, la indiferència amb l'amor.

6. Reconèixer en el món d'avui noves oportunitats d'evangelització

Aquest serè coratge sosté també la nostra mirada sobre el món contemporani. No ens sentim atemorits per les condicions del temps en què vivim. El nostre món està ple de contradiccions i de desafiaments, però continua sent creació de Déu, i encara que ferit pel mal, sempre és objecte del seu amor i terreny seu, en el qual pot ser sembrada la llavor de la Paraula perquè torni a donar fruit.

No hi ha lloc per al pessimisme en les ments i els cors d'aquells que saben que el seu Senyor ha vençut la mort i que el seu Esperit actua amb força en la història. Amb humilitat, però també amb decisió —aquella que ve de la certesa que la veritat sempre venç— ens acostem a aquest món i volem veure-hi una invitació del Ressuscitat a ser testimonis del seu nom. La nostra Església és viva i afronta els desafiaments de la història amb la fortalesa de la fe i del testimoniatge de tants fills seus.

Sabem que en el món hem d'afrontar una batalla contra «les potències i les autoritats» i «els esperits malignes» (Ef 6,12). No ocultem els problemes que aquests desafiaments suposen, però no ens atemoreixen. Això ho assenyallem especialment davant els fenòmens de globalització, que han de ser per a nosaltres oportunitat per a estendre la presència de l'Evangelí. També les migracions —encara amb el pes del patiment que comporten, i amb les quals volem estar sincerament propers, amb l'acollida pròpia dels germans— són ocasions, com ha esdevingut en el passat, de difusió de la fe i de comunió en totes les seves formes. La secularització i la crisi de la primacia de la política i de l'Estat demanen a l'Església repensar la seva presència en la societat, sense renunciar-hi. Les moltes i sempre noves formes de pobresa obren espais inèdits al servei de la caritat: la proclamació de l'evangelí compromet l'Església a ser al costat dels pobres i compartir amb ells els seus sofriments, com ho feia Jesús. També en les formes més aspres d'ateisme i d'agnosticisme podem reconèixer, encara en maneres contradictòries, no un buit, sinó una nostàlgia, una espera que requereix una resposta adequada.

Davant els interrogants que les cultures dominants plantegen a la fe i a l'Església, renovem la nostra fe en el Senyor, certs que també en aquests contextos l'evangelí és portador de llum i capaç de guarir la debilitat de l'home. Nosaltres no som qui per conduir l'obra de l'evangelització, sinó Déu. Com ens ha recordat el Papa: «La primera paraula, la iniciativa vertadera, l'activitat vertadera ve de Déu i només introduint-nos en aquesta iniciativa divina, només implorant aquesta iniciativa

divina, podem nosaltres també arribar a ser —amb ell i en ell— evangelitzadors» (Benet XVI, Meditació de la primera congregació general de la XIII Assemblea general ordinària del Sínode dels Bisbes, Roma, 8 d'octubre de 2012).

7. Evangelització, família i vida consagrada

Des de la primera evangelització la transmissió de la fe, en el transcurs de les generacions, ha trobat un lloc natural en la família. En ella —amb un rol molt significatiu desenvolupat per les dones, sense que amb això vulguem disminuir la figura paterna i la seva responsabilitat— els signes de la fe, la comunicació de les primeres veritats, l'educació en la pregària, el testimoniatge dels fruits de l'amor, han estat infosos en la vida dels nens i adolescents en el context de l'atenció que tota família reserva al creixement dels seus infants. Malgrat la diversitat de les situacions geogràfiques, culturals i socials, tots els bisbes del Sínode han confirmat aquest paper essencial de la família en la transmissió de la fe. No es pot pensar en una nova evangelització sense sentir-nos responsables de l'anunci de l'evangeli a les famílies i sense ajudar-los en la tasca educativa.

No amaguem el fet que avui la família, que es constitueix amb el matrimoni d'un home i una dona que els fa «una sola carn» (Mt 19,6) oberta a la vida, està atacada pertot arreu per factors de crisi, envoltada de models de vida que la penalitzen, oblidada de les polítiques de la societat, de la qual és cèl·lula fonamental, no sempre respectada en els seus ritmes ni sostinguda en els seus esforços per les comunitats eclesials mateixes. Precisament per això ens veiem impulsats a afirmar que hem de desenvolupar una atenció especial per la família i per la seva missió en la societat i en l'Església, creant itineraris específics d'acompanyament abans i després del matrimoni. Volem expressar la nostra gratitud a tants esposos i famílies cristianes que amb el seu testimoniatge continuen mostrant al món una experiència de comunió i de servei que és llavor d'una societat més fraternal i pacífica.

La nostra reflexió s'ha dirigit també a les situacions familiars i de convivència en què no es mostra la imatge d'unitat i d'amor per a tota la vida que el Senyor ens ha ensenyat. Hi ha parelles que conviuen sense el vincle sacramental del matrimoni; augmenten situacions familiars irregulars construïdes sobre el fracàs de matrimonis anteriors: esdeveniments dolorosos que repercuteixen fins i tot sobre l'educació en la fe dels fills. A tots ells els volem dir que l'amor de Déu no abandona ningú, que l'Església els estima i és una casa acollidora amb tots, que continuen sent membres de l'Església, encara que no puguin rebre l'absolució sacramental ni l'eucaristia. Que les comunitats catòliques estiguin obertes a acompanyar tots aquells que viuen aquestes situacions i afavoreixin camins de conversió i de reconciliació.

La vida familiar és el primer lloc on l'Evangeli es troba amb la vida ordinària i mostra la seva capacitat de transformar les condicions fonamentals de l'existència en l'horitzó de l'amor. Però no menys important és, per al testimoniatge de l'Església, mostrar com aquesta vida en el temps s'obre a una plenitud que va més enllà de la història dels homes i que condueix a la comunió eterna amb Déu. Jesús no es presenta a la dona samaritana simplement com aquell que dóna la vida sinó com el qui dóna la «vida eterna» (Jn 4,14). El do de Déu que la fe fa present, no és simplement la promesa d'unes condicions de vida millors en aquest món, sinó l'anunci que el sentit últim de la nostra vida va més enllà d'aquest món i es troba en aquella comunió plena amb Déu que esperem al final dels temps.

D'aquest sentit de la vida humana més enllà del que és terrenal són testimonis particulars en l'Església i en el món aquells que el Senyor ha cridat a la vida consagrada, una vida que, precisament perquè està dedicada totalment a ell, en l'exercici de la pobresa, de la castedat i de l'obediència, és el signe d'un món futur que relativitza qualsevol bé d'aquest món. Que de l'Assemblea del Sínode dels Bisbes arribi a aquests germans i germanes nostres la gratitud per la seva fidelitat a la crida del Senyor i per la contribució que han fet i fan a la missió de l'Església, l'exhortació a l'esperança en situacions gens fàcils per a ells en aquests temps de canvi i la invitació a reafirmar-se com a testimonis i promotors de nova evangelització en els diferents àmbits de la vida en què els carismes de cada institut els situa.

8. La comunitat eclesial i els diversos agents de l'evangelització

L'obra de l'evangelització no és feina exclusiva d'algú en l'Església sinó del conjunt de les comunitats eclesials, on es té accés a la plenitud dels instruments de l'encontre amb Jesús: la Paraula, els sagraments, la comunió fraternal, el servei de la caritat, la missió.

En aquesta perspectiva emergeix sobretot el paper de la parròquia com a presència de l'Església en el territori on viuen els homes, «font de la vila», com li agradava anomenar-la Joan XXIII, en la qual tothom pot beure trobant la frescor de l'Evangeli. La seva funció roman imprescindible, encara que les condicions particulars poden requerir una articulació en petites comunitats o vincles de col·laboració en contextos més amplis. Sentim, ara, el deure d'exhortar les nostres parròquies a unir a la tradicional cura pastoral del poble de Déu les noves formes de missió que requereix la nova evangelització. Aquestes, han d'arribar també a les variades formes de pietat popular.

En la parròquia continua sent decisiu el ministeri del sacerdot, pare i pastor del seu poble. A tots els preveres, els bisbes d'aquesta Assemblea sinodal expressen gratitud i proximitat fraternal per la seva no fàcil tasca i els invitem a unir-se cada cop més al presbiteri diocesà, a una vida espiritual cada cop més intensa i a una formació permanent que els faci capaços d'afrontar els canvis socials.

Al costat dels sacerdots reconeixem la presència dels diaques així com l'acció pastoral dels catequistes i de tantes figures ministerials i d'animació en el camp de l'anunci i de la catequesi, de la vida litúrgica, del servei caritatiu, així com les diverses formes de participació i de coresponsabilitat de part dels fidels, homes i dones, la dedicació dels quals en els diversos serveis de les nostres comunitats no serà mai suficientment reconeguda. També a tots ells els demanem que orientin la seva presència i el seu servei a l'Església en l'òptica de la nova evangelització, tenint cura de la pròpia formació humana i cristiana, el coneixement de la fe i la sensibilitat pels fenòmens culturals actuals.

Mirant els laics, una paraula específica es dirigeix a les diferents formes d'associació, antigues i noves, junt amb els moviments eclesials i les noves comunitats. Totes elles són expressions de la riquesa dels dons que l'Esperit lliura a l'Església. També a aquestes formes de vida i compromís en l'Església expressem la nostra gratitud, exhortant-les a la fidelitat al propi carisma i a la plena comunió eclesial, de manera especial en l'àmbit de les Esglésies particulars.

Donar testimoniatge de l'Evangeli no és privilegi exclusiu de ningú. Reconeixem amb goig la presència de tants homes i dones que amb la seva vida són signes de l'Evangeli enmig del món. Ho reconeixem també en tants germans i germanes nostres cristians amb els quals la unitat no és encara perfecta, malgrat que han estat marcats amb el baptisme del Senyor i en són anunciadors. En aquests dies ens ha commogut l'experiència d'escoltar les veus de tants responsables d'Esglésies i Comunitats eclesials que ens han donat testimoniatge de la seva set de Crist i de la seva dedicació a l'anunci de l'evangeli, convençuts també ells que el món té necessitat d'una nova evangelització. Estem agraïts al Senyor per aquesta unitat en l'exigència de la missió.

9. Perquè els joves puguin trobar-se amb Crist

Ens sentim propers als joves d'una manera molt especial, perquè són part rellevant del present i del futur de la humanitat i de l'Església. La mirada dels bisbes cap a ells ho és tot menys pessimista. Preocupada, sí, però no pessimista. Preocupada perquè justament sobre ells vénen a confluïr els embats més agressius d'aquests temps; no pessimista, però, sobretot perquè —ho ressaltem— l'amor de Crist és qui mou el profund de la història, i a més perquè descobrim en els nostres joves aspiracions profundes d'autenticitat, de veritat, de llibertat, de generositat, de les quals estem convençuts que només Crist pot ser resposta capaç de sadollar-los.

Volem ajudar-los en la seva recerca i invitem les nostres comunitats perquè, sense reserves, entrin en una dinàmica d'escolta, de diàleg i de propostes valentes davant la difícil condició juvenil. Per aprofitar i no apagar la potència del seu entusiasme. I per sostenir en favor seu la batalla justa contra els llocs comuns i les especulacions interessades de les forces d'aquest món, esforçades per dissipar les seves energies i per exhaurir-les en el seu interès, suprimint en ells qualsevol memòria agraïda pel passat i qualsevol plantejament seriós pel futur.

La nova evangelització té un camp particularment ardu però al mateix temps apassionant en el món dels joves, com ho mostren no poques experiències, des de les més multitudinàries com les Jornades Mundials de la Joventut, a aquelles més amagades però no menys importants, com les nombroses i diverses experiències d'espiritualitat, servei i missió. Als joves els reconeixem un rol actiu en l'obra de l'evangelització, sobretot en els seus ambients.

10. L'Evangeli en diàleg amb la cultura i l'experiència humana i amb les religions

La nova evangelització té el seu centre en Crist i en l'atenció a la persona humana, per fer possible l'encontre amb ell. Però el seu horitzó és tan ampli com el món i no es tanca a cap experiència de l'home. Això significa que ella conrea, amb atenció particular, el diàleg amb les cultures, amb la confiança de poder trobar en totes elles les «llavors del Verb» de les quals parlaven els Sants Pares. En particular, la nova evangelització té necessitat d'una aliança renovada entre fe i raó, amb la convicció que la fe té recursos suficients per acollir els fruits d'una raó sana oberta a la transcendència i té, al mateix temps, la força de guarir els límits i les contradiccions amb què la raó pot ensopegar. La fe no deixa de contemplar els interrogants aguts que suposa la presència del mal en la vida i la història dels homes, trobant la llum de la seva esperança en la Pasqua de Crist.

L'encontre entre fe i raó nodreix l'esforç de la comunitat cristiana en el món de l'educació i de la cultura. Un lloc especial en aquest camp l'ocupen les institucions educatives i d'investigació: escoles i universitats. On es desenvolupa el coneixement sobre l'home i es dona una acció educativa, l'Església es veu impulsada a testimoniar la seva experiència i a contribuir a una formació integral de la persona. En aquest àmbit mereixen una atenció especial les escoles i universitats catòliques, en les quals l'obertura a la transcendència, pròpia de qualsevol itinerari cultural sincer i educatiu, ha de completar-se amb camins d'encontre amb la persona de Jesucrist i de la seva Església. Els bisbes donen les gràcies a tots els qui, en condicions moltes vegades difícils, exerceixen aquesta tasca.

L'evangelització exigeix que es presti gran atenció al món de la comunicacions socials, que són un camí, especialment en el cas dels nous mitjans, en el qual s'entrecreuen tantes vides, tants interrogants i tantes expectatives. Són el lloc on moltes vegades es formen les consciències i es mostren els fets de la pròpia vida i han de ser una oportunitat nova per a arribar al cor dels homes.

Un àmbit particular d'encontre entre fe i raó es dona avui en el diàleg amb el coneixement científic. Aquest, per altra banda, no es troba lluny de la fe, sent manifestació d'aquell principi espiritual que Déu ha posat en les seves criatures i que els permet comprendre les estructures racionals que es troben a la base de la creació. Quan la ciència i la tècnica no presumeixen de tancar la concepció de l'home i del món en un àrid materialisme es converteixen, llavors, en un aliat preciós per al desplegament de la humanització de la vida. També als responsables d'aquesta tasca delicada es dirigeix el nostre agraïment.

Volem, a més, agrair el seu esforç als homes i dones que es dediquen a una altra expressió del geni humà: l'art en les seves diverses formes, des de les més antigues a les més recents. En les seves obres, quan tendeixen a donar forma a la tensió de l'home envers la bellesa, reconeixem una manera particularment significativa d'expressió de l'espiritualitat. Estem especialment agraïts quan les seves boniques creacions ens ajuden a fer evident la bellesa del rostre de Déu i de les seves criatures. La via de la bellesa és un camí particularment eficaç de la nova evangelització.

Més enllà de l'art, qualsevol obra de l'home és un espai en què, mitjançant el treball, ell es fa cooperador de la creació divina. Al món de l'economia i del treball volem recordar com de la llum de l'evangeli sorgeixen algunes crides urgents: alliberar el treball d'aquelles condicions que no poques vegades el transformen en un pes insuportable amb una perspectiva incerta, amenaçada per la desocupació, especialment entre els joves; posar la persona humana al centre del desenvolupament econòmic, i pensar aquest mateix desenvolupament com una ocasió de creixement de la humanitat en justícia i unitat. L'home, a través del treball amb què transforma el món, està cridat a salvaguardar el rostre que Déu ha volgut donar a la seva creació, també per responsabilitat envers les generacions futures.

L'evangeli il·lumina també les situacions de sofriment en la malaltia. En elles, els cristians estan cridats a mostrar la proximitat de l'Església amb els malalts i discapacitats i amb aquells que amb professionalitat i humanitat treballen per la seva salut.

Un àmbit en què la llum d'evangeli pot i ha d'il·luminar els passos de la humanitat és el de la vida política, a la qual es demana un compromís de cura desinteressada i

transparent pel bé comú, des del respecte total a la dignitat de la persona humana des de la seva concepció fins a la seva fi natural, de la família fundada sobre el matrimoni d'un home i una dona, de la llibertat educativa, en la promoció de la llibertat religiosa, en l'eliminació de les injustícies, les desigualtats, les discriminacions, la violència, el racisme, la fam i la guerra. Als polítics cristians que viuen el precepte de la caritat se'ls demana un testimoniatge clar i transparent en l'exercici de les seves responsabilitats.

El diàleg de l'Església té el seu destinatari natural, finalment, en els seguidors de les religions. Si evangelitzem és perquè estem convençuts de la veritat de Crist, i no perquè estiguem contra ningú. L'evangeli de Jesús és pau i alegria, i els seus deixebles s'alegren de reconèixer quanta bondat i veritat l'esperit religiós humà ha sabut descobrir en el món creat per Déu i ha expressat en les diferents religions.

El diàleg amb els creients de les diferents religions vol ser una contribució a la pau, rebutja qualsevol fonamentalisme i denuncia qualsevol violència que es produeix contra els creients i les greus violacions dels drets humans. Les Esglésies de tot el món són properes des de la pregària i la fraternitat als germans que pateixen i demanen als qui tenen a les seves mans els destins dels pobles que salvaguardin el dret de tots a la lliure elecció, confessió i testimoniatge de la pròpia fe.

11. L'any de la fe, la memòria del concili Vaticà II i la referència al Catecisme de l'Església catòlica

En el camí obert per la nova evangelització podrem sentir-nos a vegades com en un desert, enmig de perills i privats de referències. El sant pare Benet XVI, en l'homília de la missa d'obertura de l'Any de la fe, ha parlat d'una «desertificació» espiritual» que ha avançat en aquests últims decennis, però ell mateix ens ha donat força afirmant que «a partir de l'experiència d'aquest desert, d'aquest buit, és com podem descobrir novament l'alegria de creure, la seva importància vital per a nosaltres, homes i dones. Al desert es torna a descobrir el valor del que és essencial per viure» (Benet XVI, Homília en la celebració eucarística per a l'obertura de l'Any de la fe, Roma, 11 d'octubre de 2012). Al desert, com la dona samaritana, s'hi va a la recerca d'aigua i d'un pou d'on treure'n: feliç aquell que hi troba Crist!

Donem gràcies al Sant Pare pel do de l'Any de la fe, preciosa entrada en l'itinerari de la nova evangelització. Li agraïm també que hagi unit aquest Any a la memòria joiosa pels cinquanta anys de l'obertura del concili Vaticà II, el magisteri fonamental del qual per al nostre temps es reflecteix en el Catecisme de l'Església catòlica, reproposat, al cap de vint anys de la seva publicació, com a referència segura de la fe. Són aniversaris importants que ens permeten reafirmar la nostra adhesió plena als ensenyaments del Concili i el nostre esforç convençut a continuar la seva posada en marxa.

12. Contemplant el misteri i propers als pobres

En aquesta òptica volem indicar a tots els fidels dues expressions de la vida de la fe que ens semblen de rellevància especial per a incloure-les en la nova evangelització. La primera està constituïda pel do i l'experiència de la contemplació. Només des d'una mirada adorant al misteri de Déu, Pare, Fill i Esperit Sant, només des de la

profunditat d'un silenci que es posa com a si que acull l'única Paraula que salva, pot desenvolupar-se un testimoni creïble per al món. Només aquest silenci orant pot impedir que la paraula de la salvació es confongui en el món amb els sorolls que l'envaeixen. Torna novament als nostres llavis la paraula d'agraïment, ara dirigida a tots aquells homes i dones que dediquen la seva vida, als monestirs i convents, a la pregària contemplativa. Necessitem que moments de contemplació s'entrecreuin amb la vida ordinària de la gent. Llocs de l'esperit i del territori que són una crida cap a Déu; santuaris interiors i temples de pedra que són encreuament obligat per al flux d'experiències que en ells se succeeixen i en els quals tots podem sentir-nos acollits, fins i tot aquells que no saben encara el que cerquen.

L'altre símbol d'autenticitat de la nova evangelització té el rostre del pobre. Estar pròxim a qui és a la vora del camí de la vida no és sols exercici de solidaritat, sinó sobretot un fet espiritual. Perquè en el rostre del pobre resplendeix el rostre mateix de Crist: «Tot allò que fèieu a un d'aquests germans meus més petits, m'ho fèieu a mi» (Mt 25,40).

Als pobres els reconeixem un lloc privilegiat en les nostres comunitats, un lloc que no exclou ningú, però que vol ser un reflex de com Jesús s'ha unit a ells. La presència dels pobres en les nostres comunitats és misteriosament potent: canvia les persones més que un discurs, ensenya fidelitat, fa entendre la fragilitat de la vida, exigeix pregària; en definitiva, condueix a Crist.

El gest de la caritat, al mateix temps, ha de ser acompanyat pel compromís amb la justícia, amb una crida que es realitza a tots, rics i pobres. Per això és necessària la introducció de la doctrina social de l'Església en els itineraris de la nova evangelització i tenir cura de la formació dels cristians que treballen al servei de la convivència humana des de la vida social i política.

13. Una paraula a les Esglésies de les diferents regions del món

La mirada dels bisbes reunits en Assemblea sinodal abraça totes les comunitats eclesials presents arreu del món. Una mirada d'unitat, perquè és única la crida a l'encontre amb Crist, però sense oblidar la diversitat.

Una consideració particular, plena d'afecte i gratitud, reservem als bisbes reunits al Sínode a vosaltres, cristians de les Esglésies orientals catòliques, hereus de la primera difusió de l'Evangeli, experiència custodiada per vosaltres amb amor i fidelitat, i a vosaltres, cristians presents a l'Est d'Europa. Avui l'evangeli se us reproposa com nova evangelització a través de la vida litúrgica, la catequesi, la pregària familiar diària, el dejuni, la solidaritat entre les famílies, la participació dels laics en la vida de la comunitat i en el diàleg amb la societat. En no pocs llocs les vostres Esglésies són sotmeses a proves i tribulacions que donen testimoniatge de la vostra participació en la creu de Crist; alguns fidels estan obligats a emigrar i, mantenint viva la pertinença a les seves comunitats d'origen, poden contribuir a la tasca pastoral i a l'obra de l'evangelització en els països d'acollida. Que el Senyor continuï beneint la vostra fidelitat i que damunt el vostre futur brillin horitzons de confessió ferma i pràctica de la fe en condicions de pau i de llibertat religiosa.

Ens dirigim a vosaltres, homes i dones, que viviu als països de l'Àfrica, i ressaltem la nostra gratitud pel testimoniatge que oferiu de l'evangeli moltes vegades en

situacions humanes molt difícils. Us exhortem a reactivar l'evangelització rebuda en temps encara recents, a edificar-vos com a Església «família de Déu», a reforçar la identitat de la família i a sostenir el treball dels sacerdots i catequistes, especialment en les petites comunitats cristianes. Afirmem, per altra banda, l'exigència de desenvolupar l'encontre de l'evangeli amb les cultures antigues i noves. Dirigim una crida d'atenció al món de la política i als governs dels diferents països africans perquè, amb la col·laboració de tots els homes de bona voluntat, es promoguin els drets humans fonamentals i el continent sigui alliberat de la violència i els conflictes que el turmenten.

Els bisbes de l'Assemblea sinodal us inviten als cristians d'Amèrica del Nord a respondre amb goig a la crida de la nova evangelització, mentre admirem com en la vostra jove història les vostres comunitats cristianes han donat fruits generosos de fe, de caritat i de missió. També convé reconèixer que moltes de les expressions de la cultura de la vostra societat estan lluny de l'Evangeli. Es fa, doncs, necessària una invitació a la conversió, de la qual neix un compromís que no us col·loca fora de la vostra cultura, sinó que us crida a oferir a tots la llum de la fe i la força de la vida. Mentre acolliu en les vostres generoses terres nova població d'immigrants i refugiats, estigueu disposats a obrir les portes de les vostres cases a la fe. Fidels als compromisos adquirits en l'Assemblea sinodal per a Amèrica, sigueu solidaris amb l'Amèrica Llatina en la permanent tasca d'evangelització del vostre continent.

El mateix sentiment de gratitud dirigeix l'Assemblea del Sínode a les Esglésies d'Amèrica Llatina i del Carib. Ens crida l'atenció en particular com s'han desenvolupat a través dels segles en els vostres països formes de pietat popular fortament arrelades en els cors de tants de vosaltres, formes de servei en la caritat i de diàleg amb les cultures. Ara, davant els desafiaments del present, sobretot la pobresa i la violència, l'Església a Llatinoamèrica i al Carib és exhortada a viure en un estat permanent de missió, anunciant l'evangeli amb esperança i alegria, formant comunitats de vertaders deixebles missioners de Jesucrist, mostrant amb el vostre testimoniatge com l'evangeli és font d'una societat justa i fraternal. També el pluralisme religiós interroga les vostres Esglésies i els exigeix un anunci renovat de l'evangeli.

També a vosaltres, cristians de l'Àsia sentim la necessitat de dirigir-vos una paraula d'enfortiment i d'exhortació. La vostra presència, malgrat ser una petita minoria al continent en què viuen gairebé dos terços de la població mundial, és una llavor profunda, confiada a la força de l'Esperit, que creix en el diàleg amb les diferents cultures, amb les antigues religions i amb tants pobres. Encara que a vegades està situada al marge de la vida social i en alguns llocs fins i tot és perseguida, l'Església de l'Àsia, amb la seva fe forta, és una presència preciosa de l'evangeli de Crist que anuncia justícia, vida i harmonia. Cristians de l'Àsia, sentiu la proximitat fraternal dels cristians dels altres països del món, els quals no poden oblidar que en el vostre continent, a la Terra Santa, va néixer, va viure, va morir i va ressuscitar el mateix Jesús.

Una paraula de reconeixement i d'esperança volem dirigir els bisbes a les Esglésies del continent europeu, avui en part marcat per una forta secularització, a vegades agressiva, i encara avui ferit pels llargs decennis de governs marcats per ideologies enemigues de Déu i de l'home. Reconeixem el vostre passat i també el

vostre present, en el qual l'Evangelí ha creat a Europa certes i experiències de fe concretes i decisives per a l'evangelització del món sencer, molts cops sobreïents de santedat: riquesa del pensament teològic, varietat d'expressions carismàtiques, formes diverses al servei de la caritat amb els pobres, experiències contemplatives profundes, creació d'una cultura humanística que ha contribuït a donar rostre a la dignitat de la persona i a la construcció del bé comú. Les dificultats del present no us poden deixar abatuts, benvolguts cristians europeus: us han de desafiar a un anunci més joïós i viu de Crist i del seu evangeli de vida.

Els bisbes de l'Assemblea sinodal saluden, finalment, els pobles d'Oceania, que viuen sota la protecció de la Creu del Sud, i els donem gràcies pel testimoni de l'evangeli de Jesús. La nostra pregària per vosaltres és perquè, com la dona samaritana al pou, també vosaltres sentiu viva la set d'una vida nova i pugueu escoltar la Paraula de Jesús que diu: «Si sabessis quin és el do de Déu» (Jn 4,10). Comprometeu-vos a predicar l'Evangelí i a fer conèixer Jesús en el món d'avui. Us exhortem a trobar-lo en la vostra vida quotidiana, a escoltar-lo i a descobrir, mitjançant la pregària i la meditació, la gràcia de poder dir: «Sabem que aquest és realment el salvador del món» (Jn 4,42).

14. L'estrella de Maria il·lumina el desert

A punt de finalitzar aquesta experiència de comunió entre els bisbes de tot el món i de col·laboració amb el ministeri del successor de Pere, sentim ressonar en nosaltres el manament de Jesús als seus Apòstols: «Aneu, doncs, a tots els pobles i feu-los deixebles meus [...]. Jo sóc amb vosaltres dia rere dia fins a la fi del món» (Mt 28,19-20). La missió de l'Església no es dirigeix a un territori en concret, sinó que surt a l'encontre dels plecs més foscos del cor dels nostres contemporanis, per portar-los a l'encontre amb Jesús, el Vivent que es fa present en les nostres comunitats.

Aquesta presència omple de goig els nostres cors. Agraïts pel do rebut d'ell en aquests dies li dirigim el nostre cant de lloança: «La meua ànima magnifica el Senyor [...] perquè el Totpoderós obra en mi meravelles» (Lc 1,46.49). Les paraules de Maria són també les nostres: el Senyor ha fet realment grans coses a través dels segles per la seva Església en els diferents racons del món, i nosaltres el lloem, amb la certesa que no deixarà de mirar la nostra pobresa per desplegar la potència del seu braç fins i tot en els nostres dies i sostenir-nos en el camí de la nova evangelització.

La figura de Maria ens orienta en el camí. Aquest camí, com ens ha dit Benet XVI, podrà semblar una ruta en el desert; sabem que hem de recórrer-lo portant amb nosaltres l'essencial: el do de l'Esperit Sant, la proximitat de Jesús, la veritat de la seva Paraula, el pa eucarístic que ens alimenta, la fraternitat de la comunió eclesial i l'impuls de la caritat. És l'aigua del pou la que fa florir el desert i com a la nit en el desert les estrelles es fan més brillants, així en el cel del nostre camí resplendeix amb vigor la llum de Maria, l'Estrella de la nova evangelització a la qual, confiats, ens encomanem.

HOMILIA DEL SANT PARE

en la missa de clausura del Sínode dels Bisbes. Basílica Vaticana, 28 d'octubre de 2012

Venerables germans,
Il·lustres senyors i senyores,
Benvolguts germans i germanes,

El miracle de la curació del cec Bartimeu ocupa un lloc rellevant en l'estructura de l'Evangeli de Marc. En efecte, està col·locat al final de la secció anomenada «viatge a Jerusalem», és a dir, l'últim pelegrinatge de Jesús a la Ciutat Santa per a la Pasqua, on ell sap que l'espera la passió, la mort i la resurrecció. Per a pujar a Jerusalem des de la vall del Jordà, Jesús va passar per Jericó, i l'encontre amb Bartimeu va tenir lloc als afores de la ciutat, mentre Jesús, com ho anota l'evangelista, sortia «de Jericó amb els seus deixebles i amb molta gent» (10,46); gent que, poc després, aclamarà Jesús com a Messies quan entri a Jerusalem. Bartimeu, el nom del qual, com diu el mateix evangelista, significa «fill de Timeu», estava precisament assegut a la vora del camí demanant almoïna. Tot l'Evangeli de Marc és un itinerari de fe que es desenvolupa gradualment en el seguiment de Jesús. Els deixebles són els primers protagonistes d'aquest descobriment gradual, però hi ha també altres personatges que exerceixen un paper important, i Bartimeu és un d'aquests. La seva és l'última curació prodigiosa que Jesús fa abans de la seva passió, i no és casual que sigui la d'un cec, és a dir, una persona que ha perdut la llum dels seus ulls. Sabem també per altres textos que als evangelis la ceguera té un significat important. Representa l'home que té necessitat de la llum de Déu, la llum de la fe, per a conèixer veritablement la realitat i recórrer el camí de la vida. És essencial reconèixer-se cecs, necessitats d'aquesta llum, en cas contrari s'és cec per sempre (cf. Jn 9,39-41).

Bartimeu, doncs, en aquest punt estratègic del relat de Marc, és posat com a model. Ell no és cec de naixement, sinó que ha perdut la vista: és l'home que ha perdut la llum i n'és conscient, però no ha perdut l'esperança, sap percebre la possibilitat d'un encontre amb Jesús i confia en ell per a ser guarit. En efecte, quan sent que el Mestre passa pel camí, crida: «Fill de David, Jesús, compadiu-vos de mi» (Mc 10,47), i ho repeteix amb força (v. 48). I quan Jesús el crida i li pregunta què vol d'ell, respon: «Rabuni, feu que hi vegi» (v. 51). Bartimeu representa l'home que reconeix el seu mal i crida el Senyor, amb la confiança de ser guarit. La seva invocació, simple i sincera, és exemplar, i de fet —com el publicà al temple: «Déu meu, sigues-me propici, que sóc un pecador» (Lc 18,13)— ha entrat en la tradició de la pregària cristiana. En l'encontre amb Crist, realitzat amb fe, Bartimeu recupera la llum que havia perdut, i amb ella la plenitud de la seva dignitat: es posa dret i reprèn el camí, que des d'aquell moment té un guia, Jesús, i una ruta, la mateixa que Jesús recorre. L'evangelista no ens diu res més de Bartimeu, però en ell ens mostra qui és el deixeble: aquell que, amb la llum de la fe, segueix Jesús «camí enllà» (v. 52).

Sant Agustí, en un dels seus escrits, fa una observació molt particular sobre la figura de Bartimeu, que pot resultar també interessant i significativa per a nosaltres. El sant Bisbe d'Hipona reflexiona sobre el fet que Marc, en aquest cas, indica el

nom no sols de la persona que ha estat guarida, sinó també del pare, i conclou que «Bartimeu, fill de Timeu, era un personatge que d'una gran prosperitat havia caigut en la misèria, i que aquesta condició seva de misèria devia ser coneguda per tots i era de domini públic, ja que no era només un cec, sinó un captaire assegut a la vora del camí. Per aquesta raó Marc el recorda només a ell, perquè la recuperació de la seva vista va fer que aquest miracle tingués una ressonància tan gran com la fama de la desventura que havia patit» (*Concordança dels evangelis*, 2, 65, 125: PL 34, 1138). Fins aquí sant Agustí.

Aquesta interpretació, que veu Bartimeu com una persona caiguda en la misèria des d'una condició de «gran prosperitat», ens fa pensar; ens invita a reflexionar sobre el fet que hi ha riqueses precioses per a la nostra vida, que no són materials, que podem perdre. En aquesta perspectiva, Bartimeu podria ser la representació de tots aquells que viuen en regions d'antiga evangelització, on la llum de la fe s'ha debilitat, i s'han allunyat de Déu, ja no el consideren important per a la vida: persones que per això han perdut una gran riquesa, han «caigut en la misèria» des d'una alta dignitat —no econòmica o de poder terrenal, sinó cristiana—, han perdut l'orientació segura i sòlida de la vida i s'han convertit, ben sovint inconscientment, en captaires del sentit de l'existència. Són les nombroses persones que tenen necessitat d'una nova evangelització, és a dir d'un nou encontre amb Jesús, el Crist, el Fill de Déu (cf. Mc 1,1), que pot obrir-los novament els ulls i mostrar-los el camí. És significatiu que quan concloem l'Assemblea sinodal sobre la nova evangelització, la litúrgia ens proposi l'Evangelí de Bartimeu. Aquesta paraula de Déu té alguna cosa a dir-nos de manera particular a nosaltres, que en aquests dies hem reflexionat sobre la urgència d'anunciar novament Crist allí on la llum de la fe s'ha debilitat, allí on el foc de Déu és com una brasa que demana ser revifada perquè sigui flama viva que dóna llum i calor a tota la casa.

La nova evangelització concerneix tota la vida de l'Església. Ella es refereix, en primer lloc, a la pastoral ordinària, que ha d'estar més animada pel foc de l'Esperit, per encendre els cors dels fidels que regularment freqüenten la comunitat i que es reuneixen el dia del Senyor per nodrir-se de la Paraula i del Pa de vida eterna. Vull subratllar tres línies pastorals que han sorgit del Sínode. La primera correspon als sacraments de la iniciació cristiana. S'ha reafirmat la necessitat d'acompanyar amb una catequesi adequada la preparació al baptisme, a la confirmació i a l'eucaristia. També s'ha reiterat la importància de la penitència, sacrament de la misericòrdia de Déu. La crida del Senyor a la santedat, dirigida a tots els cristians, passa a través d'aquest itinerari sacramental. En efecte, s'ha repetit molts cops que els veritables protagonistes de la nova evangelització són els sants: ells parlen un llenguatge comprensible per a tots, amb l'exemple de la vida i amb les obres de caritat.

En segon lloc, la nova evangelització està essencialment connectada amb la missió *ad gentes*. L'Església té la tasca d'evangelitzar, d'anunciar el Missatge de salvació als homes que encara no coneixen Jesucrist. En el transcurs de les reflexions sinodals, s'ha subratllat també que hi ha molts llocs a l'Àfrica, a l'Àsia i a Oceania on els habitants, moltes vegades sense ser-ne plenament conscients, esperen amb gran expectativa el primer anunci de l'Evangelí. Per tant cal pregar a l'Esperit Sant perquè susciti en l'Església un renovat dinamisme missioner, els protagonistes del qual siguin de manera especial els agents pastorals i els fidels laics. La globalitza-

ció ha causat un desplaçament notable de poblacions; per tant el primer anunci s'imposa també als països d'antiga evangelització. Tots els homes tenen el dret de conèixer Jesucrist i el seu Evangeli; i a això correspon el deure dels cristians, de tots els cristians —sacerdots, religiosos i laics—, d'anunciar la Bona Notícia.

Un tercer aspecte té a veure amb les persones batejades però que no viuen les exigències del baptisme. Durant els treballs sinodals s'ha posat de manifest que aquestes persones es troben a tots els continents, especialment als països més secularitzats. L'Església els dedica una atenció particular, perquè trobin novament Jesucrist, tornin a descobrir el goig de la fe i retornin a les pràctiques religioses amb la comunitat dels fidels. A més dels mètodes pastorals tradicionals, sempre vàlids, l'Església intenta utilitzar també mètodes nous, usant així mateix nous llenguatges, apropiats a les diferents cultures del món, proposant la veritat de Crist amb una actitud de diàleg i d'amistat que té com a fonament Déu, que és Amor. A diverses parts del món, l'Església ja ha emprès aquest camí de creativitat pastoral, per acostar-se a les persones allunyades i a la recerca del sentit de la vida, de la felicitat i, en definitiva, de Déu. Recordem algunes missions ciutadanes importants, l'«atri dels gentils», la Missió Continental, etcètera. Sens dubte el Senyor, Bon Pastor, beneirà abundantment aquests esforços que provenen del zel per la seva Persona i el seu Evangeli.

Estimats germans i germanes, Bartimeu, un cop recuperada la vista gràcies a Jesús, es va unir al grup dels deixebles, entre els quals segurament n'hi havia d'altres que, com ell, havien estat guarits pel Mestre. Així són els nous evangelitzadors: persones que han tingut l'experiència de ser guarits per Déu, mitjançant Jesucrist. I la seva característica és una alegria de cor, que diu amb el salmista: «És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre, amb quin goig ho celebrem!» (Sal 125,3). També nosaltres, avui, ens dirigim al Senyor, *Redemptor hominis* i *Lumen gentium*, amb agraïment joiós, fent nostra una oració de sant Climent d'Alexandria: «Fins ara m'he equivocat en l'esperança de trobar Déu, però ja que vós m'il·lumineu, oh Senyor, trobo Déu per mitjà vostre, i rebo el Pare de vós, em faig el vostre cohereu, perquè no us heu avergonyit de tenir-me per germà. Cancel·lem, doncs, cancel·lem l'oblit de la veritat, la ignorància; i remouent les tenebres que ens impedeixen de veure-hi, com si tinguéssim boira als ulls, contemplem el Déu veritable [...]; ja que una llum del cel va brillar sobre nosaltres, sepultats en les tenebres i presoners de l'ombra de mort, [una llum] més pura que el sol, més dolça que la vida d'aquí baix» (*Protrettico*, 113, 2- 114,1). Amén.

Any de la fe

HOMILIA DEL SANT PARE

en l'eucaristia d'obertura de l'Any de la fe. Plaça de Sant Pere, 11 d'octubre de 2012

Venerables germans,

Benvolguts germans i germanes,

Avui, amb gran alegria, en l'escaiença del 50è aniversari de l'obertura del concili ecumènic Vaticà II, donem inici a l'Any de la fe. Em complau saludar a tots, en

particular a Sa Santedat Bartomeu I, patriarca de Constantinoble, i a Sa Gràcia Rowan Williams, arquebisbe de Canterbury. Una salutació especial als patriarques i als arquebisbes majors de les Esglésies catòliques orientals, i als presidents de les conferències episcopals. Per a recordar el Concili, el qual alguns dels aquí presents —als quals saludo amb particular afecte— hem tingut el goig de viure en primera persona, aquesta celebració s'ha enriquit amb alguns signes específics: la processó d'entrada, que ha volgut recordar la que de manera memorable van fer els pares conciliars quan van ingressar solemnement en aquesta Basílica; l'entronització de l'evangeliari, còpia del que es va utilitzar durant el Concili; i l'entrega dels set missatges finals del Concili i del Catecisme de l'Església catòlica, que faré al final, abans de la benedicció. Aquests signes no són simples recordatoris, sinó que ens ofereixen també la perspectiva per anar més enllà de la commemoració. Ens inviten a entrar més profundament en el moviment espiritual que ha caracteritzat el Vaticà II, per a fer-lo nostre i realitzar-lo en el seu veritable sentit. I aquest sentit ha estat i continua sent la fe en Crist, la fe apostòlica, animada per l'impuls interior de comunicar Crist a tots i cadascun dels homes durant el pelegrinatge de l'Església pels camins de la història.

L'Any de la fe que avui inaugurarem està vinculat coherentment amb tot el camí de l'Església en els últims cinquanta anys: des del Concili, mitjançant el magisteri del servent de Déu Pau VI, que va convocar un Any de la fe l'any 1967, fins al Gran Jubileu del 2000, amb el qual el beat Joan Pau II va proposar novament a tota la humanitat Jesucrist com a únic Salvador, ahir, avui i sempre. Aquests dos pontífexs, Pau VI i Joan Pau II, van convergir profundament i plenament a posar Crist com a centre del cosmos i de la història, i en l'anhel apostòlic d'anunciar-lo al món. Jesús és el centre de la fe cristiana. El cristià creu en Déu per mitjà de Jesucrist, que n'ha revelat el rostre. Ell és el compliment de les Escriures i el seu intèrpret definitiu. Jesucrist no és només l'objecte de la fe, sinó, com diu la carta als Hebreus, «el capdavanter de la fe i el qui la porta a la plenitud» (12,2).

L'evangeli d'avui ens diu que Jesucrist, consagrat pel Pare en l'Esperit Sant, és el protagonista de l'evangelització vertadera i perenne: «L'Esperit del Senyor reposa sobre meu, perquè ell m'ha ungit. M'ha enviat a portar la bona nova als pobres» (Lc 4,18). Aquesta missió de Crist, aquest dinamisme seu continua en l'espai i en el temps, travessa els segles i els continents. És un moviment que parteix del Pare i, amb la força de l'Esperit, porta la bona notícia als pobres en sentit material i espiritual. L'Església és l'instrument principal i necessari d'aquesta obra de Crist, perquè està unida a ell com el cos al cap. «Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres» (Jn 20,21). Això diu el Ressuscitat als deixebles, i alenant damunt seu, afegeix: «Rebeu l'Esperit Sant» (v. 22). Déu, per mitjà de Jesucrist, és l'artífex principal de l'evangelització del món; però Crist mateix ha volgut transmetre a l'Església la seva missió, i ho ha fet i ho continua fent fins al final dels temps infonent l'Esperit Sant en els deixebles, aquell mateix Esperit que es va posar damunt d'ell i va romandre en ell durant tota la seva vida terrenal, donant-li la força per «proclamar als captius la llibertat i als cecs el retorn de la llum»; «posar en llibertat els oprimits» i «proclamar l'any de gràcia del Senyor» (Lc 4,18-19).

El concili Vaticà II no ha volgut incloure el tema de la fe en un document específic. I, això no obstant, va estar completament animat per la consciència i el desig, per

dir-ho així, d'endinsar-se novament en el misteri cristià, per proposar-lo novament eficaçment a l'home contemporani. Pel que fa a això s'expressava així, dos anys després de la conclusió de l'assemblea conciliar, el servent de Déu Pau VI: «Volem fer notar que, encara que el Concili no parli explícitament de la fe, en parla en cada pàgina; en reconèixer-ne el caràcter vital i sobrenatural, la suposa íntegra i amb força, i construeix sobre ella els seus ensenyaments. Seria suficient recordar [algunes] afirmacions conciliars [...] per adonar-se de la importància essencial que el Concili, en sintonia amb la tradició doctrinal de l'Església, atribueix a la fe, a la fe veritable, a aquella que té com a font Crist i el magisteri de l'Església per canal» (Audiència general, 8 març 1967). Això deia Pau VI l'any 1967.

Però ara ens hem de remuntar a aquell qui va convocar el concili Vaticà II i el va inaugurar: el beat Joan XXIII. En el discurs d'obertura va presentar la finalitat principal del Concili en aquests termes: «L'interès suprem del Concili ecumènic és que el dipòsit sagrat de la doctrina cristiana sigui custodiat i ensenyat de manera cada vegada més eficaç. [...] La tasca principal d'aquest Concili no és, per tant, la discussió d'aquest o aquell tema de la doctrina. [...] Per a això no era necessari un Concili [...]. Cal que aquesta doctrina vertadera i immutable, que ha de ser respectada fidelment, s'aprofundeixi i es presenti segons les exigències del nostre temps» (AAS 54 [1962], 790. 791-792). Això deia el papa Joan en la inauguració del Concili.

A la llum d'aquestes paraules, es comprèn el que jo mateix vaig tenir llavors ocasió d'experimentar: durant el Concili hi havia una tensió emocionant en relació amb la tasca comuna de fer resplendir la veritat i la bellesa de la fe en el nostre temps, sense sacrificar-la a les exigències del present ni encadenar-la al passat: en la fe ressona el present etern de Déu que transcendeix els temps i que, això no obstant, només pot ser acollit per nosaltres en l'avui irrepètible. Per això mateix considero que el més important, especialment en una efemèride tan significativa com l'actual, és que es revifi en tota l'Església aquella tensió positiva, aquell anhel de tornar a anunciar Crist a l'home contemporani. Però, a fi que aquest impuls interior a la nova evangelització no es quedi només en un ideal, ni caigui en la confusió, cal que ella se sostingui en una base concreta i precisa, que són els documents del concili Vaticà II, en els quals ha trobat l'expressió. Per això, he insistit repetidament en la necessitat de tornar, per dir-ho així, a la «lletra» del Concili, és a dir als seus textos, per trobar també en ells l'autèntic esperit, i he repetit que la vertadera herència del Vaticà II es troba en ells. La referència als documents evita caure en els extrems de nostàlgies anacròniques o de fugir cap endavant, i permet acollir la novetat en la continuïtat. El Concili no ha proposat res nou en matèria de fe, ni ha volgut substituir el que era antic. Més aviat s'ha preocupat perquè aquesta fe continuï vivint-se avui, perquè continuï sent una fe viva en un món en transformació.

Si sintonitzem amb el plantejament autèntic que el beat Joan XXIII va voler donar al Vaticà II, podrem actualitzar-lo durant aquest Any de la fe, dins l'únic camí de l'Església que desitja contínuament aprofundir en el dipòsit de la fe que Crist li ha confiat. Els Pares conciliars volien tornar a presentar la fe de manera eficaç; i si es van obrir amb confiança al diàleg amb el món modern era perquè estaven segurs de la seva fe, de la roca ferma sobre la qual se sostenien. En canvi, en els

anys posteriors, molts van acceptar sense discerniment la mentalitat dominant, posant en discussió les bases mateixes del *depositum fidei*, que desgraciadament ja no sentien com a pròpies en la seva veritat.

Si avui l'Església proposa un nou Any de la fe i la nova evangelització, no és per a commemorar unes efemèrides, sinó perquè és necessari, encara més que fa cinquanta anys. I la resposta que cal donar a aquesta necessitat és la mateixa que van voler donar els Papes i els pares del Concili, i que està continguda en els seus documents. També la iniciativa de crear un consell pontifici destinat a la promoció de la nova evangelització, al qual agraeixo l'especial dedicació amb vista a l'Any de la fe, s'insereix en aquesta perspectiva. En aquests decennis ha augmentat la «desertificació» espiritual. Si ja en temps del Concili es podia saber, per algunes tràgiques pàgines de la història, el que podia significar una vida, un món sense Déu, ara lamentablement ho veiem cada dia al voltant nostre. S'ha difós el buit. Però precisament a partir de l'experiència d'aquest desert, d'aquest buit, és com podem descobrir novament l'alegria de creure, la seva importància vital per a nosaltres, homes i dones. Al desert es torna a descobrir el valor del que és essencial per viure; així, en el món contemporani, són molts els signes de la set de Déu, del sentit últim de la vida, sovint manifestats de manera implícita o negativa. I al desert es necessiten sobretot persones de fe que, amb la pròpia vida, indiquin el camí cap a la Terra promesa i d'aquesta manera mantinguin viva l'esperança. La fe viscuda obre el cor a la gràcia de Déu que allibera del pessimisme. Avui més que mai evangelitzar vol dir donar testimoniatge d'una vida nova, transformada per Déu, i així indicar el camí. La primera lectura ens ha parlat de la saviesa del viatger (cf. Sir 34,9-13): el viatge és metàfora de la vida, i el viatger savi és aquell que ha après l'art de viure i ho comparteix amb els germans, com succeeix amb els pelegrins al llarg del Camí de Santiago, o en altres camins que no per casualitat s'han multiplicat en aquests anys. Per què tantes persones senten avui la necessitat de fer aquests camins? No és potser perquè en ells troben, o almenys intueixen, el sentit del nostre ser en el món? Així podem representar aquest Any de la fe: com un pelegrinatge als deserts del món contemporani, portant amb nosaltres només el que és essencial: ni bastó, ni sarró, ni pa, ni diners, ni dos vestits, com diu el Senyor als Apòstols en enviar-los a la missió (cf. Lc 9,3), sinó l'evangeli i la fe de l'Església, dels quals el concili ecumènic Vaticà II són una expressió lluminosa, com ho és també el Catecisme de l'Església catòlica, publicat fa vint anys.

Venerats i estimats germans, l'11 d'octubre de 1962 se celebrava la festa de Maria Santíssima, Mare de Déu. Li confiem a ella l'Any de la fe, com ho vaig fer fa una setmana, pelegrinant a Loreto. Que la Mare de Déu brilli sempre com a estrella en el camí de la nova evangelització. Que ella ens ajudi a posar en pràctica l'exhortació de l'apòstol Pau: «Que la paraula de Crist habiti en vosaltres amb tota la seva riquesa; instruïu-vos i encamineu-vos els uns als altres en tota mena de saviesa [...] Tot allò que feu, sigui de paraula, sigui d'obra, feu-ho en nom de Jesús, el Senyor, donant gràcies per mitjà d'ell a Déu Pare» (Col 3,16-17). Amén.

AUDIÈNCIA GENERAL

del Sant Pare. Dimecres, 10 d'octubre de 2012

REFLEXIONS A L'ENTORN DEL CONCILI VATICÀ II

Benvolguts germans i germanes,

Estem en la vigília del dia en què celebrarem els cinquanta anys de l'obertura del concili ecumènic Vaticà II i l'inici de l'Any de la fe. Amb aquesta Catequesi vull començar a reflexionar —amb alguns pensaments breus— sobre el gran esdeveniment d'Església que va ser el Concili, esdeveniment del qual vaig ser testimoni directe. El Concili, per dir-ho així, se'ns presenta com un gran fresc, pintat en la gran multiplicat i diversitat d'elements, sota la guia de l'Esperit Sant. I com davant un gran quadre, fins i tot avui continuem captant l'extraordinària riquesa d'aquest moment de gràcia, redescobrint en ell passatges, fragments i tesselles especials.

El beat Joan Pau II, al lliurar del tercer mil·lenni, va escriure: «Sento més que mai el deure d'indicar el Concili com la gran gràcia que l'Església ha rebut en el segle XX. Amb el Concili se'ns ha ofert una brúixola segura per orientar-nos en el camí del segle que comença» (*Novo millennio ineunte*, 57). Penso que aquesta imatge és eloqüent. Els documents del concili Vaticà II, als quals cal tornar, alliberant-los d'una massa de publicacions que sovint, en comptes de fer-los conèixer els han ocultat, són, fins i tot per al nostre temps, una brúixola que permet a la barca de l'Església avançar mar endins, enmig de tempestats o d'onades serenes i tranquil·les, per a navegar segura i arribar a la meta.

Recordo bé aquell període: era un jove professor de teologia fonamental a la Universitat de Bonn, i va ser l'arquebisbe de Colònia, el cardenal Frings, per a mi un punt de referència humà i sacerdotal, qui em va portar a Roma amb ell com el seu teòleg consultor; després vaig ser nomenat també perit conciliar. Per a mi va ser una experiència única: després de tot el fervor i l'entusiasme de la preparació, vaig poder veure una Església viva —gairebé tres mil pares conciliars d'arreu del món reunits sota la guia del successor de l'apòstol Pere— que assisteix a l'escola de l'Esperit Sant, el motor vertader del Concili. Rares vegades en la història s'ha pogut gairebé «tocar» concretament, com llavors, la universalitat de l'Església en un moment de la gran realització de la seva missió de portar l'evangeli a tots els temps i fins als confins de la terra. En aquests dies, si torneu a veure les imatges de l'obertura d'aquesta gran Assemblea, a través de la televisió i altres mitjans de comunicació, podreu percebre també vosaltres l'alegria, l'esperança i el coratge que ens ha donat a tots nosaltres prendre part en aquest esdeveniment de llum que s'irradia fins avui.

En la història de l'Església, com penso que sabeu, diversos concilis van precedir el Vaticà II. Generalment, aquestes grans assemblees eclesials van ser convocades per a definir elements fonamentals de la fe, sobretot corregint errors que la posaven en perill. Pensem en el concili de Nicea, l'any 325, per a combatre l'heretgia arriana i reafirmar amb claredat la divinitat de Jesús, Fill unigènit de Déu Pare; o en el d'Efes, de l'any 431, que va definir Maria com a Mare de Déu; en el de Calcedònia, de l'any 451, que va afirmar l'única persona de Crist en dues naturaleses, la naturalesa divina i la humana. Per acostar-nos més a nosaltres, hem d'esmentar

el concili de Trento, al segle XVI, que va aclarir punts essencials de la doctrina catòlica davant la Reforma protestant; o bé el Vaticà I, que va començar a reflexionar sobre diferents temàtiques, però que només va tenir temps d'emetre dos documents, un sobre el coneixement de Déu —la revelació, la fe i les relacions amb la raó— i l'altre sobre la primacia del Papa i la seva infal·libilitat, perquè va ser interromput per l'ocupació de Roma el setembre de 1870.

Si mirem al concili ecumènic Vaticà II, veiem que en aquell moment del camí de l'Església no hi havia errors particulars de fe que calgués corregir o condemnar, ni hi havia qüestions específiques de doctrina o de disciplina per aclarir. Es pot comprendre, doncs, la sorpresa del petit grup de cardenals presents a la sala capitular del monestir benedictí de Sant Pau Extramurs, quan, el 25 de gener de 1959, el beat Joan XXIII va anunciar el Sínode diocesà per a Roma i el Concili per a l'Església universal. La primera qüestió que es va plantejar en la preparació d'aquest gran esdeveniment va ser precisament com començar-lo, quina comesa precisa atribuir-li. El beat Joan XXIII, en el discurs d'obertura, l'11 d'octubre de fa cinquanta anys, va donar una indicació general: la fe havia de parlar d'una manera «renovada», més incisiva —perquè el món estava canviant ràpidament—, mantenint intactes, això no obstant, els seus continguts perennes, sense renúncies o avinences. El Papa desitjava que l'Església reflexionés sobre la seva fe, sobre les veritats que la guien. Però a partir d'aquesta reflexió seriosa i profunda sobre la fe s'havia de delinear de manera nova la relació entre l'Església i l'edat moderna, entre el cristianisme i certs elements essencials del pensament modern, no per a sotmetre's a ell, sinó per a presentar al nostre món, que tendeix a allunyar-se de Déu, l'exigència de l'evangeli en tota la seva grandesa i en tota la seva puresa (cf. Discurs a la Cúria romana en ocasió de la felicitació nadalenca, 22 de desembre de 2005). Ho indica molt bé el servent de Déu Pau VI en l'homilia al final de l'última sessió del Concili —el 7 de desembre de 1965— amb paraules extraordinàriament actuals, quan afirma que, per a valorar bé aquest esdeveniment, «se l'ha mirat en el temps en el qual s'ha verificat. En efecte, ha tingut lloc» —diu el Papa— «en un temps en el qual, com tothom reconeix, els homes tendien al regne de la terra més que no pas al regne del cel; un temps, afegim, en el qual l'oblit de Déu es fa habitual, gairebé el suggereix el progrés científic; un temps en què l'acte fonamental de la persona humana, sent més conscient d'ella mateixa i de la seva llibertat, tendeix a reclamar la pròpia autonomia absoluta, emancipant-se de qualsevol llei transcendent; un temps en el qual el *laïcisme* es considera la conseqüència legítima del pensament modern i la norma més sàvia per a l'ordenament temporal de la societat... En aquest temps es va celebrar el nostre Concili per a glòria de Déu, en el nom de Crist, inspirador de l'Esperit Sant». Fins aquí Pau VI. I conclou indicant en la qüestió sobre Déu el punt central del Concili, aquell Déu que «existeix realment, viu, és una persona, és provident, és infinitament bo; encara més, no sols és bo en ell mateix, sinó immensament bo també per a nosaltres, és el nostre Creador, la nostra veritat, la nostra felicitat, fins a tal punt que l'home, quan en la contemplació s'esforça per a fixar la ment i el cor en Déu, realitza l'acte més elevat i més ple de la seva ànima, l'acte que fins i tot avui pot i ha de ser el cim dels camps innombrables de l'activitat humana, de la qual aquests reben la dignitat» (AAS 58 [1966], 52-53).

Veiem com el temps en què vivim continua estant marcat per un oblit i sordesa respecte a Déu. Penso, doncs, que hem d'aprendre la lliçó més senzilla i fonamental del Concili, és a dir, que el cristianisme en la seva essència consisteix en la fe en Déu, que és Amor trinitari, i en l'encontre, personal i comunitari, amb Crist, que orienta i guia la vida: tota la resta es dedueix d'això. L'important avui, precisament com era el desig dels pares conciliars, és que es vegi novament, amb claredat, que Déu està present, ens cuida, ens respon. I que, en canvi, quan falta la fe en Déu, s'ensorra el que és essencial, perquè l'home perd la dignitat profunda i allò que fa gran la seva humanitat, contra tot reduccionisme. El Concili ens recorda que l'Església, en tots els seus components, té la tasca, el manament, de transmetre la paraula de l'amor de Déu que salva, perquè sigui escoltada i acollida la crida divina que conté en ella la nostra benaurança eterna.

Mirant d'aquesta manera la riquesa continguda en els documents del Vaticà II, vull només anomenar les quatre constitucions, gairebé els quatre punts cardinals de la brúixola capaç d'orientar-nos. La Constitució sobre la sagrada litúrgia *Sacrosanctum concilium* ens indica com a l'Església a l'inici hi ha l'adoració, hi ha Déu, hi ha la centralitat del misteri de la presència de Crist. I l'Església, cos de Crist i poble peregrí en el temps, té com a tasca fonamental glorificar Déu, com ho expressa la Constitució dogmàtica *Lumen gentium*. El tercer document que vull citar és la Constitució sobre la divina Revelació *Dei Verbum*: la Paraula viva de Déu convoca l'Església i la vivifica al llarg de tot el seu camí en la història. I la manera com l'Església porta a tot el món la llum que ha rebut de Déu perquè sigui glorificat, és el tema de fons de la constitució pastoral *Gaudium et spes*.

El concili Vaticà II és per a nosaltres una forta crida a redescobrir cada dia la bellesa de la nostra fe, a conèixer-la de manera profunda per a aconseguir una relació més intensa amb el Senyor, a viure fins a les últimes conseqüències la nostra vocació cristiana. Que la Mare de Déu, Mare de Crist i de tota l'Església, ens ajudi a realitzar i a portar a terme el que els pares conciliars, animats per l'Esperit Sant, custodiaven en el cor: el desig que tothom pugui conèixer l'evangeli i trobar el Senyor Jesús com a camí, veritat i vida. Gràcies.

AUDIÈNCIA GENERAL

del Sant Pare. Dimecres, 17 d'octubre de 2012

L'ANY DE LA FE. INTRODUCCIÓ

Benvolguts germans i germanes,

Avui voldria introduir el nou cicle de catequesis que es desenvoluparà al llarg de tot l'Any de la fe just començat i que interromp —durant aquest període— el cicle dedicat a l'escola de pregària. Amb la carta apostòlica *Porta fidei* vaig convocar aquest Any especial precisament perquè l'Església renovi l'entusiasme de creure en Jesucrist, únic salvador del món; revivi l'alegria de caminar pel camí que ens ha indicat, i testimonii de manera concreta la força transformadora de la fe.

La celebració dels cinquanta anys de l'obertura del concili Vaticà II és una ocasió important per a tornar a Déu, per a aprofundir i viure amb més valentia la fe prò-

pia, per a reforçar la pertinença a l'Església, «mestra d'humanitat», que, a través de l'anunci de la Paraula, la celebració dels sagraments i les obres de caritat, ens guia perquè trobem i coneguem Crist, veritable Déu i veritable home. Es tracta de l'encontre no amb una idea o amb un projecte de vida, sinó amb una Persona viva que ens transforma en profunditat a nosaltres mateixos, revelant-nos la nostra identitat vertadera de fills de Déu. L'encontre amb Crist renova les nostres relacions humanes, orientant-les, dia a dia, a més solidaritat i fraternitat, en la lògica de l'amor. Tenir fe en el Senyor no és un fet que interessa només a la nostra intel·ligència, l'àrea del saber intel·lectual, sinó que és un canvi que involucra la vida, la totalitat de nosaltres mateixos: sentiment, cor, intel·ligència, voluntat, corporeïtat, emocions, relacions humanes. Amb la fe canvia veritablement tot en nosaltres i per a nosaltres, i es revela amb claredat el nostre destí futur, la veritat de la nostra vocació en la història, el sentit de la vida, el gust de ser pelegrins vers la Pàtria celestial.

Però —ens preguntem— ¿la fe és veritablement la força transformadora en la nostra vida, en la meua vida? O és només un dels elements que formen part de l'existència, sense ser el determinant que la involucra totalment? Amb les catequesis d'aquest Any de la fe voldríem fer un camí per reforçar o retrobar l'alegria de la fe, comprenent que aquesta no és quelcom aliè, separat de la vida concreta, sinó que n'és l'ànima. La fe en un Déu que és amor, i que s'ha fet proper a l'home encarnant-se i donant-se ell mateix a la creu per salvar-nos i tornar a obrir-nos les portes del Cel, indica de manera lluminosa que només en l'amor consisteix la plenitud de l'home. Avui és necessari subratllar-ho amb claredat —mentre les transformacions culturals en curs mostren ben sovint tantes formes de barbàrie que arriben sota el signe de «conquestes de civilització»—: la fe afirma que no hi ha humanitat vertadera més que en els llocs, gestos, temps i formes on l'home està animat per l'amor que ve de Déu, s'expressa com a do, es manifesta en relacions riques d'amor, de compassió, d'atenció i de servei desinteressat cap a l'altre. On hi ha domini, possessió, explotació, mercantilització de l'altre per al propi egoisme, on hi ha l'arrogància del jo tancat en ell mateix, l'home resulta empobrit, degradat, desfigurat. La fe cristiana, operosa en la caritat i forta en l'esperança, no limita, sinó que humanitza la vida; encara més, la fa plenament humana.

La fe és acollir aquest missatge transformador en la nostra vida, és acollir la revelació de Déu, que ens fa conèixer qui és ell, com actua, quins són els seus projectes per a nosaltres. Cert: el misteri de Déu segueix sempre més enllà dels nostres conceptes i de la nostra raó, dels nostres ritus i de les nostres pregàries. Amb tot, amb la revelació és Déu mateix qui s'autocomunica, es relata, es fa accessible. I a nosaltres se'ns fa capaços d'escoltar la seva Paraula i de rebre la seva veritat. Heus aquí llavors la meravella de la fe: Déu, en el seu amor, crea en nosaltres —a través de l'obra de l'Esperit Sant— les condicions adequades perquè puguem reconèixer la seva Paraula. Déu mateix, en la seva voluntat de manifestar-se, d'entrar en contacte amb nosaltres, de fer-se present en la nostra història, ens fa capaços d'escoltar-lo i acollir-lo. Sant Pau ho expressa amb alegria i reconeixement així: «Per això, donem contínuament gràcies a Déu, perquè quan va rebre la paraula de Déu que va escoltar de nosaltres, l'acollíreu no com a paraula humana, sinó com allò que és en realitat: paraula de Déu, que actua eficaçment en vosaltres, els qui creieu» (1Te 2,13).

Déu s'ha revelat amb paraules i obres en tota una llarga història d'amistat amb l'home, que culmina en l'encarnació del Fill de Déu i en el seu misteri de mort i resurrecció. Déu no sols s'ha revelat en la història d'un poble, no sols ha parlat per mitjà dels profetes, sinó que ha traspassat el seu Cel per entrar a la terra dels homes com a home, a fi que el poguéssim trobar i escoltar. I l'anunci de l'evangeli de la salvació es va difondre des de Jerusalem fins als confins de la terra. L'Església, nascuda del costat de Crist, s'ha fet portadora d'una nova esperança sòlida: Jesús de Natzaret, crucificat i ressuscitat, salvador del món, que està assegut a la dreta del Pare i és el jutge de vius i morts. Aquest és el kerigma, l'anunci central i trencador de la fe. Però des dels inicis es va plantejar el problema de la «regla de la fe», o sigui, de la fidelitat dels creients a la veritat de l'evangeli en la qual romandre ferm; a la veritat salvadora sobre Déu i sobre l'home que cal custodiar i transmetre. Sant Pau escriu: «Per ell [per l'evangeli] obteniu la salvació, si el reteniu tal com us el vaig anunciar; altrament us hauríeu convertit inútilment a la fe» (1Co 15,1.2).

Però on trobem la fórmula essencial de la fe? On trobem les veritats que ens han estat fidelment transmeses i que constitueixen la llum per a la nostra vida quotidiana? La resposta és senzilla: en el Credo, en la Professió de fe o Símbol de la fe ens enllacem a l'esdeveniment originari de la Persona i de la història de Jesús de Natzaret; es fa concret el que l'Apòstol dels gentils deia als cristians de Corint: «Primer de tot us vaig transmetre el mateix ensenyament que jo havia rebut: Crist morí pels nostres pecats, com deien ja les Escriptures, i fou sepultat; ressuscità el tercer dia» (1Co 15,3-4).

També avui necessitem que el Credo es conegui més bé, es compregui i s'hi pregui. Sobretot és important que el Credo sigui, per dir-ho d'alguna manera, «reconegut». *Conèixer*, de fet, podria ser una operació només intel·lectual, mentre que *reconèixer* vol significar la necessitat de descobrir el vincle profund entre les veritats que professem en el Credo i la nostra existència quotidiana a fi que aquestes veritats siguin vertaderament i concretament —com sempre ho han estat— llum per als passos de la nostra vida, aigua que amara les sequedats del nostre camí, vida que venç certs deserts de la vida contemporània. En el Credo s'empelta la vida moral del cristià, que en ell troba el fonament i la justificació.

No és casualitat que el beat Joan Pau II volgués que el Catecisme de l'Església catòlica, norma segura per a l'ensenyament de la fe i font certa per a una catequesi renovada, s'assentés sobre el Credo. Es va tractar de confirmar i custodiar aquest nucli central de les veritats de la fe, expressant-ho en un llenguatge més intel·ligible als homes del nostre temps, a nosaltres. És un deure de l'Església transmetre la fe, comunicar l'evangeli, perquè les veritats cristianes siguin llum en les noves transformacions culturals, i els cristians siguin capaços de donar raó de l'esperança que tenen (cf. 1Pe 3,15). Vivim avui en una societat profundament canviada, també respecte a un passat recent, i en moviment continuat. Els processos de la secularització i d'una mentalitat nihilista difosa, en la qual tot és relatiu, han marcat fortament la mentalitat comuna. Així, sovint la vida es viu amb lleugeresa, sense ideals clars i esperances sòlides, dins vincles socials i familiars líquids, provisionals. Sobretot no s'educa les noves generacions en la recerca de la veritat i del sentit profund de l'existència que superi el contingent, en l'estabilitat dels afectes, en la

confiança. Al contrari: el relativisme porta a no tenir punts fermes; sospita i volubilitat provoquen ruptures en les relacions humanes, mentre que la vida es viu en el marc d'experiments que duren poc, sense assumpció de responsabilitats. Així com l'individualisme i el relativisme semblen dominar l'ànim de molts contemporanis, no es pot dir que els creients romanguin del tot immunes a aquests perills que afrontem en la transmissió de la fe. Alguns d'aquests perills han estat evidenciats en el treball d'investigació promogut a tots els continents per a la celebració del Sínode dels bisbes sobre la nova evangelització: una fe viscuda de manera passiva i privada, el rebuig de l'educació en la fe, la fractura entre vida i fe.

Sovint el cristià ni tan sols coneix el nucli central de la fe catòlica pròpia, del Credo, de manera que deixa espai a un cert sincretisme i relativisme religiós, sense claredat sobre les veritats que s'han de creure i sobre la singularitat salvadora del cristianisme. Actualment no és tan remot el perill de construir-se, per dir-ho així, una religió autofabricada. En canvi hem de tornar a Déu, al Déu de Jesucrist; hem de redescobrir el missatge de l'evangeli, fer-lo entrar de manera més profunda en les nostres consciències i en la vida quotidiana.

En les catequesis d'aquest Any de la fe voldria oferir una ajuda per a fer aquest camí, per a reprendre i aprofundir en les veritats centrals de la fe sobre Déu, de l'home, de l'Església, de tota la realitat social i còsmica, meditant i reflexionant en les afirmacions del Credo. I voldria que quedés clar que aquests continguts o veritats de la fe (*fides quæ*) es vinculen directament a la nostra quotidianitat; demanen una conversió de l'existència, que dóna vida a una nova manera de creure en Déu (*fides qua*). Conèixer Déu, trobar-lo, aprofundir en els trets del seu rostre, posa en joc la nostra vida perquè ell entra en els dinamismes profunds de l'ésser humà.

Que el camí que farem aquest any pugui fer-nos créixer a tots en la fe i en l'amor a Crist a fi que aprenguem a viure, en les eleccions i en les accions quotidianes, la vida bona i bella de l'evangeli. Gràcies.

AUDIÈNCIA GENERAL

del Sant Pare. Dimecres, 24 d'octubre de 2012

L'ANY DE LA FE. QUÈ ÉS LA FE?

Benvolguts germans i germanes,

Dimecres passat, amb l'inici de l'Any de la fe, vaig començar una nova sèrie de catequesis sobre la fe. I avui voldria reflexionar amb vosaltres sobre una qüestió fonamental: Què és la fe? Té sentit encara la fe en un món on la ciència i la tecnologia han obert horitzons fins fa poc temps impensables? Què significa creure avui?

En efecte, en el nostre temps és necessària una educació renovada en la fe, que inclogui un coneixement de la seva veritat i dels esdeveniments de la salvació, però que principalment neixi d'un encontre veritable amb Déu en Jesucrist, d'estimar-lo, de confiar en ell, de tal manera que tota la vida estigui involucrada amb ell.

Avui, al costat de molts signes de bé, creix al nostre voltant també un cert desert espiritual. A vegades es té la sensació, per alguns fets dels quals tenim notícia tots els dies, que el món no va cap a la construcció d'una comunitat més fraternal i

pacífica; les mateixes idees de progrés i benestar també mostren ombres. Malgrat la grandesa dels descobriments de la ciència i dels resultats de la tecnologia, l'home avui no sembla més lliure, més humà; encara romanen moltes formes d'explotació, de manipulació, de violència, d'opressió, d'injustícia... Després, un cert tipus de cultura ha educat a moure's només en l'horitzó de les coses, del que és possible, a creure només en el que veiem i toquem amb les mans. Per altra banda, però, creix el nombre de persones que se senten desorientades i, quan miren d'anar més enllà d'una realitat purament horitzontal, es predisposen a creure en tot i en el contrari. En aquest context, sorgeixen algunes preguntes fonamentals, que són molt més concretes que no pas semblen a primera vista: Quin sentit té viure? Hi ha un futur per a l'home, per a nosaltres i per a les generacions futures? En quina direcció orientar les decisions de la nostra llibertat darrere d'un resultat bo i feliç de la vida? Què ens espera més enllà del llindar de la mort?

A partir d'aquestes preguntes ineludibles sorgeix com un món de la planificació, del càlcul exacte i de l'experimentació, en una paraula, el coneixement de la ciència, que si bé són importants per a la vida humana, no són suficients. Nosaltres necessitem no sols el pa material, sinó també amor, sentit i esperança d'un fonament segur, d'un terreny sòlid que ens ajudi a viure amb un sentit autèntic, fins i tot en la crisi, en la foscor, en les dificultats i en els problemes quotidians. La fe ens dóna això: es tracta d'una confiança plena en un «tu» que és Déu, el qual em dóna una seguretat diferent, però no menys sòlida que la que prové del càlcul exacte o de la ciència. La fe no és un mer assentiment intel·lectual de l'home enfront de les veritats, en particular sobre Déu; és un acte pel qual em confio lliurement a un Déu que és Pare i m'estima; és l'adhesió a un «tu» que em dóna esperança i confiança. Certament que aquesta adhesió a Déu no té contingut: amb ella, sabem que Déu s'ha revelat a nosaltres en Crist, ha fet veure el seu rostre i s'ha fet proper a cadascun de nosaltres. En efecte, Déu ha revelat que el seu amor per l'home, per cadascun de nosaltres, és sense mesura: a la creu, Jesús de Natzaret, el Fill de Déu fet home, ens mostra de la manera més lluminosa a quin grau arriba aquest amor, fins donar-se a ell mateix, fins al sacrifici total.

Amb el misteri de la mort i resurrecció de Crist, Déu descendeix fins al fons de la nostra humanitat per a portar-la a ell, per a elevar-la fins que aconsegueixi la seva altura. La fe és creure en aquest amor de Déu, que no disminueix davant la maldat dels homes, davant el mal i la mort, sinó que és capaç de transformar totes les formes d'esclavitud, donant la possibilitat de la salvació. Tenir fe, doncs, és trobar aquest «tu», Déu, que em sosté i em concedeix la promesa d'un amor indestructible, que no sols aspira a l'eternitat, sinó que la dóna; és confiar en Déu amb l'actitud del nen que sap que totes les dificultats, tots els problemes estan fora de perill en el «tu» de la mare. I aquesta possibilitat de salvació a través de la fe és un do que Déu ofereix a tots els homes.

Crec que hauríem de meditar més sovint —en la nostra vida diària, marcada per problemes i situacions a vegades dramàtics— en el fet que creure cristianament significa aquest abandonar-me amb confiança al sentit profund que em sosté a mi i al món; una sensació que no som capaços de donar-nos, sinó només de rebre com un do, i que és la base sobre la qual podem viure sense por. I aquesta certesa alliberadora i tranquil·litzadora de la fe, hem de ser capaços de proclamar-la amb la paraula i demostrar-la amb la nostra vida de cristians.

Al nostre voltant, però, veiem cada dia que molts són indiferents o es neguen a acceptar aquest anunci. Al final de l'Evangelí de Marc tenim paraules dures del Senyor ressuscitat que diu: «Els qui creuran i seran batejats se salvaran, però els qui no creuran es condemnaran» (Mc 16,16), es perdran a ells mateixos. Els invito a reflexionar sobre això. La confiança en l'acció de l'Esperit Sant ens ha d'empenyer sempre a anar i predicar l'Evangelí, al testimoniatge valent de la fe; però, a més de la possibilitat d'una resposta positiva al do de la fe, també hi ha el risc d'un rebuig de l'Evangelí, de no acollir l'encontre vital amb Crist. Ja sant Agustí posava aquest tema en el seu comentari sobre la paràbola del sembrador: «Nosaltres parlem» —deia—, «tirem la llavor, l'escampem. Hi ha els qui menyspreen, critiquen, es mofen de nosaltres. Si els temem, no tenim res per sembrar i el dia de la collita es quedarà sense que es reculli. Per tant, que vingui la llavor de la terra bona» (*Discorsi sulla disciplina cristiana*, 13,14: PL 40, 677-678). En conseqüència, la negativa no pot descoratjar-nos. Com a cristians, som testimonis d'aquest sòl fèrtil: la nostra fe, malgrat els nostres límits, demostra que hi ha bona terra, on la llavor de la paraula de Déu produeix fruits abundants de justícia, de pau i d'amor, de nova humanitat, de salvació. I tota la història de l'Església, amb tots els problemes, demostra també que hi ha terra bona, que hi ha una llavor bona, i que dona fruit. Però preguntem-nos: ¿D'on treu l'home aquesta obertura del cor i de la ment per a creure en el Déu que s'ha fet visible en Jesucrist, mort i ressuscitat, per a rebre la seva salvació, de tal manera que ell i el seu evangeli siguin la guia i la llum de la seva existència? Resposta: Nosaltres podem creure en Déu perquè ell s'acosta a nosaltres i ens toca, perquè l'Esperit Sant, do del Senyor ressuscitat, ens fa capaços d'acollir el Déu viu. La fe és, doncs, per damunt de tot un do sobrenatural, un do de Déu. El concili Vaticà II diu: «Per poder confessar aquesta fe, cal la gràcia de Déu, que arriba la primera i ens ajuda, i cal l'auxili interior de l'Esperit Sant, que mou el cor i el converteix a Déu, que obre els ulls de la intel·ligència i dona “a tothom la suavitat per a acceptar i creure la veritat”» (*Dei Verbum*, 5). A la base del nostre camí de fe hi ha el baptisme, el sagrament que ens dona l'Esperit Sant i ens fa fills de Déu en Crist, i marca l'entrada a la comunitat de fe. A l'Església hom no creu per ell mateix, sense la gràcia prèvia de l'Esperit; i no creu sol, sinó al costat dels germans. Del baptisme en endavant, cada creient està cridat a reviuire això i a fer seva aquesta confessió de fe, al costat dels germans.

La fe és un do de Déu, però també és un acte profundament humà i lliure. El Catecisme de l'Església catòlica diu clarament: «Creure només és possible amb la gràcia i amb l'auxili de l'Esperit Sant. Però no per això creure deixa de ser un acte autènticament humà. No és contrari a la llibertat ni a la intel·ligència de l'home» (n. 154). Encara més, les implica i les exalta, en una aposta de vida que és com un èxode, és a dir, un sortir d'un mateix, de les seguretats pròpies, dels esquemes mentals propis, per a confiar-se a l'acció de Déu que ens mostra el camí per a obtenir la llibertat vertadera, la nostra identitat humana, l'alegria vertadera del cor, la pau amb tots. Creure és confiar lliurement i amb alegria en el pla providencial de Déu en la història, com ho va fer el patriarca Abraham, igual que Maria de Natzaret. La fe és, doncs, un acord pel qual la nostra ment i el nostre cor diuen el seu «sí» a Déu, confessant que Jesús és el Senyor. I aquest «sí» transforma la vida, obre el camí cap a una plenitud de sentit, la fa nova, plena d'alegria i d'esperança fiable.

Benvolguts amics, el nostre temps requereix cristians que estiguin agafats a Crist, que creixin en la fe a través de la familiaritat amb la Sagrada Escripura i els sacraments. Persones que siguin gairebé un llibre obert que narra l'experiència de la vida nova en l'Esperit, la presència d'un Déu que ens sosté en el camí i que ens obre cap a la vida que no tindrà fi. Gràcies.

AUDIÈNCIA GENERAL

del Sant Pare. Dimecres, 31 d'octubre de 2012

L'ANY DE LA FE. LA FE DE L'ESGLÉSIA

Benvolguts germans i germanes,

Continuem en el nostre camí de meditació sobre la fe catòlica. La setmana passada vaig mostrar que la fe és un do, perquè és Déu qui pren la iniciativa i ve al nostre encontre; i així la fe és una resposta amb què el rebem, com un fonament estable de la nostra vida. És un do que transforma les nostres vides, perquè ens fa entrar en la mateixa visió de Jesús, el qual obra en nosaltres i ens obre a l'amor a Déu i als altres.

Avui m'agradaria fer un pas més en la nostra reflexió, partint novament d'algunes preguntes: la fe té només un caràcter personal, individual? Només m'interessa a mi com a persona? Visc la meua fe jo sol? Per descomptat, l'acte de fe és un acte eminentment personal, que s'esdevé en el fons i que marca un canvi de direcció, una conversió personal: és la meua vida que fa un gir, que agafa una nova orientació. En la litúrgia del baptisme, en el moment de les promeses, el celebrant demana manifestar la fe catòlica i formula tres preguntes: Creus en Déu Pare Totpoderós? Creus en Jesucrist el seu únic Fill? Creus en l'Esperit Sant? En l'antiguitat, aquestes preguntes eren dirigides personalment a qui havia de ser batejat, abans que se submergís tres vegades dins l'aigua. I encara avui, la resposta és en singular: «Jo crec.»

Però aquest *creure* no és el resultat de la meua reflexió solitària, no és el producte del meu pensament, sinó que és el resultat d'una relació, d'un diàleg en què hi ha un escoltar, un rebre i un respondre; és la comunicació amb Jesús el que em fa sortir del meu «jo», tancat en mi mateix, per obrir-me a l'amor de Déu Pare. És com un renaixement en què em descobreixo unit no sols a Jesús, sinó també a tots aquells que han caminat i caminen pel mateix camí; i aquest nou naixement, que comença amb el baptisme, continua al llarg del curs de la vida. No puc construir la meua fe personal en un diàleg privat amb Jesús, perquè la fe m'ha estat donada per Déu a través d'una comunitat de creients que és l'Església, i per tant m'insereix en la multitud de creients, en una comunitat que no sols és sociològica, sinó que està arrelada en l'amor etern de Déu, que en ell mateix és comunió del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant, que és Amor trinitari. La nostra fe és veritablement personal només si és alhora comunitària: pot ser «la meua fe» només si viu i es mou en el «nosaltres» de l'Església, només si és la nostra fe, la nostra fe comuna en l'única Església.

El diumenge, en la missa, quan resem el Credo, ens expressem en primera persona, però confessem comunitàriament l'única fe de l'Església. Aquest «crec» pronunciat individualment s'uneix al d'un cor immens en el temps i en l'espai, en el qual

tothom contribueix, per dir-ho d'alguna manera, en una polifonia harmoniosa de la fe. El Catecisme de l'Església catòlica ho resumeix de forma clara: «*Creure* és un acte eclesial. La fe de l'Església precedeix, engendra, porta i alimenta la nostra fe. L'Església és la Mare de tots els creients. "Ningú no pot tenir Déu per Pare, si no té l'Església per Mare" [Sant Cebrià]» (n. 181). Per tant, la fe neix en l'Església, condueix a ella i viu en ella. Això és important recordar-ho.

Al principi de l'aventura cristiana, quan l'Esperit Sant descendeix amb poder sobre els deixebles, el dia de Pentecosta —com es relata en els Fets dels Apòstols (cf. 2,1-13)—, l'Església primitiva rep la força per dur a terme la missió que li ha confiat el Senyor ressuscitat: difondre per tots els racons de la terra l'evangeli, la bona notícia del regne de Déu, i guiar així cada home a l'encontre amb ell, a la fe que salva. Els Apòstols superen totes les pors en la proclamació del que havien sentit, vist, experimentat en persona amb Jesús. Pel poder de l'Esperit Sant, comencen a parlar en noves llengües, anunciant obertament el misteri del qual van ser testimonis. En els Fets dels Apòstols, se'ns relata el gran discurs que Pere pronuncia el dia de Pentecosta. Comença amb un passatge del profeta Joel (3,1-5), referint-se a Jesús, i proclamant el nucli central de la fe cristiana: Aquell que havia estat acreditat davant vostre per Déu amb miracles i grans senyals, va ser clavat i mort a la creu, però Déu el va ressuscitar d'entre els morts, constituint-lo Senyor i Crist.

Amb ell entrem en la salvació final anunciada pels profetes, i qui invoqui el seu nom estarà salvat (cf. Ac 2,17-24). En sentir aquestes paraules de Pere, molts se senten desafiats personalment, interpel·lats, es penedeixen dels seus pecats i es fan batejar rebent el do de l'Esperit Sant (cf. Ac 2,37-41). Així comença el camí de l'Església, comunitat que porta aquest anunci en el temps i en l'espai, comunitat que és el poble de Déu que té les bases en la nova aliança gràcies a la sang de Crist, i els membres de la qual no pertanyen a un determinat grup social o ètnic, sinó que són homes i dones provinents de tota nació i cultura. És un poble *catòlic*, que parla llengües noves, universalment obert a acollir tothom, més enllà de qualsevol frontera, fent caure totes les barreres. Diu sant Pau: «Aquí ja no hi ha grec ni jueu, circumcís ni incircumcís, bàrbar ni escita, esclau ni lliure; només hi ha el Crist, que ho és tot i és en tots» (Col 3,11).

L'Església, per tant, des del principi, és el lloc de la fe, el lloc de transmissió de la fe, el lloc en què, mitjançant el baptisme, estem immersos en el misteri pasqual de la mort i resurrecció de Crist, que ens allibera de l'esclavitud del pecat, ens dóna la llibertat de fills i ens introdueix en la comunió amb el Déu tri. Al mateix temps, estem immersos en comunió amb els altres germans i germanes en la fe, amb tot el cos de Crist, traient-nos fora del nostre aïllament. El concili Vaticà II ens ho recorda: «Déu [...] ha volgut santificar i salvar els homes no individualment, sense cap connexió els uns amb els altres, sinó que els ha constituïts en un poble que el reconegué de veritat i el servís santament» (Const. Dogm. *Lumen gentium*, 9).

En recordar la litúrgia del baptisme, ens adonem que, en concloure les promeses en què expressem la renúncia al mal i repetim «crec» a les veritats de la fe, el celebrant diu: «Aquesta és la nostra fe, aquesta és la fe de l'Església que ens gloriem de professar en Crist Jesús Senyor nostre.» La fe és una virtut teològica, donada per Déu, però transmesa per l'Església al llarg de la història. Sant Pau mateix, escrivint

als corintis, afirma haver-los comunicat l'evangeli que ell havia rebut (cf. 1Co 15,3). Hi ha una cadena ininterrompuda de la vida de l'Església, de la proclamació de la Paraula de Déu, de la celebració dels sacraments, que arriba fins nosaltres i que anomenem Tradició, la qual ens dona la seguretat que el que creiem és el missatge original de Crist, predicat pels Apòstols. El nucli de l'anunci primordial és l'esdeveniment de la mort i resurrecció del Senyor, d'on brolla tota l'herència de la fe. El Concili diu: «La predicació apostòlica, expressada de manera especial en els llibres inspirats, havia de ser conservada fins a la fi del temps per una successió ininterrompuda» (Const. Dogm. *Dei Verbum*, 8).

Per tant, si la Bíblia conté la paraula de Déu, la Tradició de l'Església la conserva i la transmet fidelment, per tal que les persones de tots els temps puguin accedir als seus recursos immensos i enriquir-se amb els seus tresors de gràcia. Per això l'Església, «amb la seva doctrina, amb la seva vida i el seu culte, perpetua i transmet a cada generació tot allò que és i tot allò que creu» (*ibid.*).

Per últim, vull destacar que és en la comunitat eclesial on la fe personal creix i madura. És interessant notar que en el Nou Testament, la paraula *sants* es refereix als cristians com un tot, i no tots tenien les qualitats per a ser declarats sants per l'Església. Què es volia indicar, doncs, amb aquest terme? El fet és que els que tenien i havien viscut la fe en Crist ressuscitat, van ser cridats a convertir-se en un punt de referència per a tots els altres, posant-los així en contacte amb la Persona i amb el missatge de Jesús, que revela el rostre del Déu viu.

I això també val per a nosaltres: un cristià que es deixa guiar i formar de mica en mica per la fe de l'Església, malgrat les seves debilitats, les seves limitacions i les seves dificultats, es torna com una finestra oberta a la llum del Déu viu, que rep aquesta llum i la transmet al món. El beat Joan Pau II en l'encíclica *Redemptoris missio* va afirmar que «la missió renova l'Església, reforça la fe i la identitat cristiana, dona nou entusiasme i noves motivacions. La fe s'enforteix donant-la!» (n. 2).

La tendència, avui generalitzada, de relegar la fe a l'àmbit privat contradiu per tant la seva mateixa naturalesa. Tenim necessitat de l'Església per confirmar la nostra fe i per experimentar els dons de Déu: la seva Paraula, els sacraments, el sosteniment de la gràcia i el testimoni de l'amor. Així, el nostre «jo» en el «nosaltres» de l'Església podrà percebre's, al mateix temps, com a destinatari i protagonista d'un esdeveniment que el sobrepassa: l'experiència de la comunió amb Déu, que estableix la comunió entre les persones. En un món on l'individualisme sembla regular les relacions entre les persones, fent-les més fràgils, la fe ens crida a ser poble de Déu, a ser Església, portadors de l'amor i de la comunió de Déu per a tota la humanitat (cf. Const. Dogm. *Gaudium et spes*, 1). Gràcies per la vostra atenció.

Conferència Episcopal Tarraconense

COMUNICAT

de la reunió n. 204 de la Conferència Episcopal Tarraconense

Els dies 4 i 5 d'octubre de 2012 ha tingut lloc la reunió n. 204 de la Conferència Episcopal Tarraconense, al Seminari Conciliar de Barcelona. La reunió ha estat

presidida per Mons. Jaume Pujol Balcells, arquebisbe metropolità de Tarragona i primat, i hi han assistit tots els seus membres.

Al matí del dia 4, els bisbes han assistit a la inauguració oficial del curs 2012-2013 de la Facultat de Teologia de Catalunya, de la Facultat de Filosofia de Catalunya, de l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona i de l'Institut de Teologia Fonamental.

1. En aquesta reunió, els bisbes han continuat l'estudi de diverses propostes pastorals entorn de l'Any de la fe, que s'iniciarà aquest mes d'octubre en ocasió del cinquantè aniversari de la inauguració del concili Vaticà II.

Els bisbes han felicitat el senyor cardenal Lluís Martínez Sistach per haver estat nomenat pel papa Benet XVI membre del Sínode Ordinari de Bisbes sobre La nova evangelització per a la transmissió de la fe cristiana, que se celebra a Roma del 7 al 28 d'octubre de 2012.

També s'alegren de la participació en el Sínode, com a auditors i experts, del Dr. Salvador Pié, professor de la Universitat Gregoriana de Roma i de la Facultat de Teologia de Catalunya; el P. Josep Abella, superior general dels Missioners Claretians; el Gmà. Emili Turú, superior general dels Germans Maristes, i el Dr. Josep Maria Simon, president de la Federació Internacional d'Associacions de Metges Catòlics.

2. Els bisbes han reflexionat sobre l'actual conjuntura social de Catalunya i Espanya i, tal com han fet en les ocasions en què s'han convocat eleccions al Parlament de Catalunya, han redactat una Nota que s'adjunta a continuació.

3. Els bisbes han tractat diversos temes relacionats amb la litúrgia, l'escoltisme, l'ensenyament, la pastoral universitària i la catequesi. També han estat informats sobre el 1r Congrés de Pastoral Juvenil, organitzat per la Conferència Episcopal Espanyola a València, que es portarà a terme de l'1 al 4 de novembre de 2012, i sobre el nou format del web de la Tarraconense (www.tarraconense.cat).

Barcelona, 8 d'octubre de 2012

NOTA DELS BISBES DE CATALUNYA ***davant les eleccions al Parlament***

El poble de Catalunya ha estat convocat a elegir els seus representants al Parlament. Aquesta convocatòria d'eleccions democràtiques es fa en un moment particularment delicat, sobretot per la situació de crisi econòmica greu que travessa la nostra societat, i també per la transcendència de les opcions polítiques per al futur.

L'Església vol continuar servint la societat catalana, com ho ha fet al llarg dels segles, tot reconeixent els canvis profunds, socials i culturals que s'hi han produït en els últims anys i també els que s'estan produint en aquests darrers mesos. Ho fa tenint present aquelles paraules emblemàtiques amb què s'iniciava la constitució *Gaudium et spes* del concili Vaticà II, de l'inici del qual celebrem el 50è aniversari: «La joia i l'esperança, la tristesa i l'angoixa dels homes contemporanis, sobretot dels pobres i de tots els qui sofreixen, són també la joia i l'esperança, la tristesa

i l'angoixa dels deixebles de Crist, i no hi ha res de veritablement humà que no trobi ressò en el cor d'ells» (GS 1).

D'acord amb aquest esperit, el bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense volem recordar a tots els catòlics i a tots els homes i dones de bona voluntat que viuen i treballen a Catalunya, la necessitat de respectar en tot moment els principis ètics fonamentals que han estat expressats pel pensament social de l'Església: la dignitat de tota vida humana, des de la concepció fins a la seva mort natural; el valor de la democràcia, el diàleg i la voluntat d'acord, com a formes de resolució de conflictes; el deure de tots, especialment els governants, d'afavorir sempre el bé comú com a objectiu prioritari; la importància de la justícia distributiva i de la justícia social per a regular l'economia de mercat; l'atenció solidària als més vulnerables; la defensa dels drets de les persones i dels pobles, i el respecte a les minories, com a base irrenunciable de qualsevol construcció política; el rebuig de tota actitud adreçada a atiar la divisió social o la violència; la promoció de la pau i la fraternitat entre els homes i els pobles.

En un règim democràtic, cada ciutadà ha de poder manifestar les pròpies conviccions i fer camí amb els altres, pensant que «una societat que, en tots els seus nivells, vol positivament estar al servei de l'ésser humà és la que es proposa com a meta prioritària el bé comú, en tant que bé de tots els homes i de tot l'home» (*Compendi de la doctrina social de l'Església*, n. 165).

També volem subratllar que les eleccions democràtiques exigeixen el dret i el deure d'exercir el propi vot amb llibertat i responsabilitat. Aquests requisits es compleixen només si els ciutadans, a més de gaudir de les condicions externes que assegurin l'absència de coacció, també reben una informació verídica i completa de les diferents opcions polítiques, de manera que puguin fer-se un judici responsable a l'hora de decidir el seu vot. Com ja dèiem fa un any, «avui s'han manifestat nous reptes i aspiracions, que afecten la forma política concreta com el poble de Catalunya s'ha d'articular i com es vol relacionar amb els altres pobles germans d'Espanya en el context europeu actual. Com a pastors de l'Església, no ens correspon a nosaltres optar per una determinada proposta a aquests reptes nous, però defensem la legitimitat moral de totes les opcions polítiques que es basin en el respecte de la dignitat inalienable de les persones i dels pobles i que cerquin amb paciència la pau i la justícia. I encoratgem el camí del diàleg i l'entesa entre totes les parts interessades a fi d'assolir solucions justes i estables que fomentin la solidaritat i la fraternitat. El futur de la societat catalana està íntimament vinculat a la seva capacitat per integrar la diversitat que la configura» (*Al servei del nostre poble*, 2011, n. 5)

Finalment, cal tenir present el deure dels ciutadans a participar activament en les eleccions legítimes, com a membres responsables de la societat, i així mateix exhortem tots els cristians a intensificar la seva pregària per demanar que els esdeveniments polítics futurs afavoreixin el bé comú, la veritat, la justícia i la pau.

Barcelona, 5 d'octubre de 2012

secció de notes i comunicacions

VI JORNADES DE FORMACIÓ PER A CATEQUISTES

Dies: Del 16 al 18 de novembre de 2012

Lloc: Hotel Tahíti Playa de Santa Susanna (Bisbat de Girona)

Tema: «El concili Vaticà II, una brúixola per a la catequesi»

Organitza: Secretariat Interdiocesà de Catequesi

ESPAI VOCACIONAL

Dia: 28 de desembre de 2012

Horari: de 10.00 h a 15.30 h

Lloc: Seminari Menor

Tema: «Sóc a la porta i truco»

Destinataris: Últims cursos de Primària, ESO i Batxillerat

II JORNADA ESPORTIVA I FORMATIVA PER A ESCOLANS

Dia: 3 de gener de 2013

Horari: de 09.00 h a 16.30 h

Lloc: Seminari i Col·legi Sant Pau Apòstol

Destinataris: Escolans

Organitza l'Espai Vocacional i aquest acte: Secretariat diocesà de vocacions

I JORNADA DIOCESANA DE PASTORAL DE LA SALUT

Dia: 19 de gener de 2013

Horari: de 09.30 h a 13.45 h

Lloc: Hospital Universitari de Sant Joan de Reus

Tema: «El bon samarità com a icona de la pastoral de la salut:
“Vés i tu fes igual”.»

Ponent: Joan Bajo Llauredó

Organitza: Delegació diocesana de pastoral de la salut

VINS DE MISSA

DE MULLER, S. A

CASA FUNDADA EL 1851

Medalla d'Or a l'Exposició Vaticana de 1888 (S.S. Lleó XIII)
Proveïdors de SS.SS. Pius X, Benet XV. Pius XII i Joan XXIII
GARANTIA D'ABSOLUTA PURESA I D'EXQUISIDA QUALITAT

Camí Pedra Estela, 34 - 43205 REUS (Tarragona)
Tels.: 977 75 74 73 - 977 75 62 65 - Fax 977 77 11 29

Automatització rellotges i campanes. Equips de control. Electro martells.
Restauració campanes antigues i soldadura
Campanes noves i refosa. Fosa de campanes "in situ"
Estalvi energètic amb il·luminació led interior i exterior de la seva parròquia.

ERMEC, S.L.
C/ Francesc Teixidó, 22
P. E. Granland, Badalona Sur
08918 Badalona
Barcelona (SPAIN)

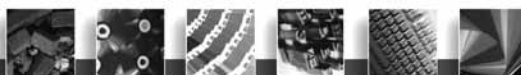
Tel. (+34) 902 450 160
Fax (+34) 902 433 088
ermec@ermec.org
www.ermec.org

ERMEC, S.L. - MADRID
C/ Sagasta, 8, 1ª Planta
28004 Madrid
SPAIN

bilbao@ermec.com
portugal@ermec.com

digital
òfset
maquetació
enquadració

IMPREMTAVIRGILI

C/ Ferrers, 1 43003 Tarragona Tel 977 233 251
comercial@impremtavirgili.com • www.impremtavirgili.com

fulgencio villar s.l.

EMPRESA CONSTRUCTORA

CONSTRUCCIONS I REHABILITACIONS

C/ Sant Carles i Sant Josep, 4-6 - 43201 Reus (Tarragona)
Tel./fax 977 320 368 · Mòbil 617 467 919 · fulgenciovillar@terra.es

